

SÍ² ÑÍ¹ MÁ²tun³ HI³ CA³zen³ PO¹ ÑÍ¹con² TSÁ² Corintios

*Po¹ zen² siáh³ cáun² sí² ñí¹con² tsá² lín³ cuáh³²
juú² Corinto*

1 Jná¹³ la³² Po¹, jan² *ti³² tsá² quian³² jë¹ Jesús Tsá² lín³ Cristo cun³ñí¹ hi³ hnió³ Dió³² la³ jáun²; zein³² jná¹³ sí² lá² quiúnh¹ jná¹³ reh² dí² Timoteo, ñí¹con² hnoh² tsá² má²lín³ náh² cuáh³² quioh²¹ Dió³² já¹ juú² Corinto ní², jì³ la³ má²quionh³ la³jín³² tsá² hín¹³ Acaya, tsá² má²joh¹ Dió³². 2 Dió³² Jméi² dí² jì³ Jesucristo Tì³² Juo¹³ dí² cuí¹ má¹mieh² hnoh², jì³ hi³ cuí¹ jmu¹ tsú² hi³ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tin².

Má²tso² Po¹ tsí³

3 Cuí¹ lí³quien² bíh¹ Dió³² Jméi² Jesucristo Tì³² Juo¹³ dí², quí¹ hí³ bíh¹ Jméi² dí², Tsá² ja³² mií³ tsí³ ñí¹con² dí², jan² Dió³² Tsá² jmu² hi³ niau²¹ re² tsí³ dí². 4 Hí³ bíh¹ cha³² re² tsí³ dí² ní¹juáh³ jmí¹ ziáun² dí² uu³mí²tsí³², hi³ jáun² jnoh¹ siáh³ uá²jai³² lí¹³ jmú¹³ hi³ niau²¹ re² tsí³ tsá² má²tso² tsí³, hi³ jmú¹³ dí² hi³ niau²¹ re² tsí³ tsú² la³jmí¹ ca³jmú³ jáun² Dió³² ñí¹con² dí² hmóu³² jmí¹tin². 5 Quí¹ la³jmí¹ má²tso¹ dí² jáun² lín³² tsí³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo, la³ jáun² bíh¹ siáh³ lí²³ hi³ niau³² re² lín³² tsí³ dí², hi³ jmu² Cristo. 6 Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ jnoh¹ ma³tso¹ tsí³, quí¹ cun³ñí¹ hi³ jáun² niau²¹ re² honh² hnoh² bíh¹,

jí³ hí³ má²chí¹liáun²³ náh² siáh³; quí¹ ní¹juáh³ Dió³² cha³² re² tsí³ jnoh¹, ja³bí¹ honh² hnoh² siáh³ tá²no¹ re² [jí³ hí³ má²chí¹liáun²³ náh² siáh³]. Hí³ jáun² la³ ní² bíh¹ lí¹³ tion¹³ náh² honh² jmá¹ hí³ má²tsoh¹ náh² honh² la³jmí¹ má²tso¹ jnoh¹ tsí³. 7 Zia³² cáun² hí³ cu³tí³ hu²¹ tsí³ jnoh¹ hí³ ca³tin¹ hnoh², quí¹ né¹ jnoh¹ hí³ hnoh² uá²jaí³² ná¹má²tsoh¹ honh², jáun² ja³bí¹ Dió³² jmu³ siáh³ hí³ niau²¹ re² honh² hnoh².

8 Hí³ jáun² né³ reh², hnáu² jnoh¹ hí³ lí³ ñí¹³ náh² ha³ la³ cónh³ tí³ uu³mí²tsí³² hí³ ca³lí³ zia³² ñí¹con² jnoh¹ tí³ hué³² Asia. Ca³quíéinh³² jnoh¹ cáun² hí³ jlánh¹ huáh² tsí³, hí³ hí¹ ca³la³ tí³ tiú²uú² jmí¹ ñí¹tiau¹³ yáh³ jnoh¹, ca³la³ hí¹juáh³ tiú²uú² jmí¹ hu²¹ tsí³ jnoh¹ hí³ liáu³. 9 Jmí¹ láí²³ jnoh¹ hí³ má²tiauh² jnoh¹ ñí¹ má²jngah³ bíh¹ tsú². Tí³la³ la³ ní² ca³ma³ta² jnoh¹ hí³ tí³ lí³mi¹ chá¹³ jnoh¹ cáun² tsí³ ñí¹con² Dió³² bíh¹, Tsá² jmu² hí³ jenh¹³ tsáu² ja¹ hla¹, hí³ tiú²uú² láí¹³ jnoh¹ hí³ cah¹ jmá¹ hmóu³². 10 Dió³² bíh¹ má²ca³liáu³² jnoh¹ ñí¹ hmú²¹ huáh² tsí³ jáun², hí³ liáu³² tsú² siáh³ ñí¹ hná¹ ní²; quí¹ tsí³ jnoh¹ má²hu²¹ hí³ liáu³² bíh¹ Dió³². 11 Hí³ hnoh² siáh³ lí¹³ má¹hau¹ náh² jnoh¹ cun³quionh³ hí³ lienh¹ náh² Dió³² hí³ ca³ta¹ jnoh¹. Quí¹ ní¹juáh³ juóun³² tsá² ná¹hiú² ná¹mi³² ñí¹con² Dió³² ca³ta¹ jnoh¹, jáun² juóun³² bíh¹ siáh³ tsá² lí¹³ cué³² tiá¹hmah¹ ñí¹con² Dió³² ca³ti²¹ hí³ má²mieh² tsú² jáun² jnoh¹.

He³ láih³² sa³ tiú²uú² ñéi¹ Po¹ juú² Corinto

12 Jlánh¹ tsah¹ jnoh¹, quí¹ jmí¹ tsí³ jnoh¹ má²tson² jáí¹³ hí³ tson² bíh¹ má²ca³ngí¹³ jnoh¹ cú²tso² hí³

chun¹ jnoh¹, ji³ hi³ ná¹chan¹ jnoh¹ ñí¹con² Dió³²
 tá¹la³tiauh²jnoh¹ ñí¹ hué²¹ lá², hi³ la³ñí¹ la³ján³ ja¹
 quián¹³ hnoh² ní². Cun³ñí¹ hi³ ja³² mií³ tsí³ Dió³²
 bíh¹ ziáun² jnoh¹ la³ ní², jun³juáh¹³ hi³hliá² jlánh¹
 cháunh²³ chí¹ jnoh¹ hmóu³² yáh³. 13 La³ cun³ hi³
 jmú¹³ jnoh¹ ñí¹ sí² lá², tiá² hi³ siáh³ jmú¹³ yáh³
 jnoh¹, la³ cun³ hi³ lí¹³ híh¹³ bíh¹ náh² ji³ hi³ ngí¹³
 náh² siáh³, hi³ hu²¹ siáh³ tsin³² jná¹³ hi³ ngí¹³ náh²
 re² lín³² 14 la³jmí¹ má²ca³lí³ cuóu³² náh² jáun² ca³lá²
 jnoh¹ jmí¹tin²; hi³ jáun² ní¹ má¹cá²chó³² jmái¹ hi³
 jáunh³ Jesús Tí³² Juo¹³ dí² lí¹³ lí³ tsinh¹ hnoh² hi³
 ca³ta¹ jnoh¹, la³jmí¹ lí³ tsah¹ jnoh¹ hi³ ca³tin¹ hnoh².

15 Cun³ñí¹ hi³ hu²¹ tsin³² jná¹³ la³ ní², jáun² jmí¹
 ca³lén¹³ jná¹³ hi³ ñí¹jie¹ jná¹³ tín² hnoh², hi³ jáun²
 jmí¹ lí¹³ lí³mieh² hnoh² cun³quionh³ hi³ jmí¹ ngá¹³
 jná¹³ tenh³ jéin³² ñí¹ ní². 16 Quí¹ jmí¹ len³ jná¹³
 hi³ ñí¹jie¹ ná¹ tín² hnoh² jmí¹ ja²¹ jná¹³ jáun² hué³²
 Macedonia lá², hi³ jáun² ní¹ má¹cá²jính³² jáun²
 jná¹³ jmí¹ ñí¹jie¹ ná¹ siáh³. Hi³ jáun² hnoh² né³
 la³juí³² jmí¹ lí¹³ má¹hau¹ náh² quioh²¹ hú¹ juí³² hi³
 ñih²¹ jná¹³ tí³ hué¹³ Judea. 17 ¿Hí¹ lín²³ hnoh² hi³
 tiá² ca³chá³ jná¹³ cáun² tsin³² jmí¹ ca³lén¹³ jná¹³ la³
 ní²? ¿Hí¹ lín²³ hnoh² hi³ jmu² jná¹³ la³ cun³ qui³
 jmu² tsá²mi³cuóun² hi³ juáh²³ jáun²: “Ján³”, tí³la³
 má¹lí³² jáun² né³ juáh³ siáh³: “Ján¹han²¹”? 18 Tí³la³
 Dió³² má¹ná¹, Tsá² tiá² zai³² jë¹, nau³² jái¹³ hi³ tiá²
 láí³ yáh³ jnoh¹ tsá² záí³² jái¹³ quioh²¹, quí¹ tiá² juáh³
 yáh³ jnoh¹: “Ján³”, hi³ má¹lí³² jáun² né³ juáh³ jnoh¹
 siáh³: “Ján¹han²¹”. 19 Quí¹ Cristo Jesús Jon² Dió³²,

Tsá² hléh¹ jnoh¹ jái¹³ quioh²¹ quiúnh¹ Silvano jí³ Timoteo ja¹ quián¹³ hnoh², Tsá² hí³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² ca³juáh³: “Ján³”, hi³ má¹lí³² jáun² né³, juáh³ siáh³: “Ján¹han²¹”. Quí¹ cun³ la³jí³² jmái¹ bíh¹ tson² jái¹³ quioh²¹ Cristo; 20 quí¹ la³jí³² jái¹³ hi³ ca³jmú³ jáun² Dió³², cun³quionh³ hí³ bíh¹ lí³tí²³. Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hí³ bíh¹ juáh²³ jnoh¹: “Tson² bíh¹ cu³tí³”, hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ ma³quien² tsáu² Dió³². 21 Dió³² hí³ bíh¹ má²ca³jmú³ hi³ cun³quionh³ Cristo má²pin³ tsí³ dí², hi³ ca³jmú³ tsú² siáh³ hi³ ná¹chan¹ dí² ñí¹con² tsú². 22 Má²ca³jmú³ tsú² lin¹ quiú¹³ dí² hi³ láí³ dí² tsá² joh¹ tsú², cun³quionh³ hi³ má²ca³tanh² tsú² jáun² Jmí²chí³ Chun¹ hñu³ tsí³ dí², hi³ Jmí²chí³ Chun¹ hí³ né³, jmu² lin¹ hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ hiáu¹³ dí² hi³ né³bí¹ cué²¹ tsú² jáun².

23 Ti³la³ ní¹juáh³ tiá² má²cá²chó³² jná¹³ já¹ juú² Corinto ní² la³ cun³ hi³ ca³lén¹³ jná¹³ jáun² jmí¹tin², ti³la³ Dió³² bíh¹ Tsá² nau³² jái¹³ ca³tin¹ jná¹³ hi³ tiá² má²cá²chó³² jná¹³ ñí¹ ní² cun³ñí¹ hi³ jéin³² jná¹³ juon²³ hnoh² bíh¹; hi³ ní¹juáh³ tiá² tson² né³, cuí¹ cha³hín³ jná¹³.

24 Jun³juáh¹³ hi³ hnáu² jnoh¹ jmú¹³ héih³² he³ ñí¹ zión³² hniáuh³² táunh¹³ hnoh² ta²¹ yáh³, quí¹ re² lín³² bíh¹ má²ná¹tioh³ cáun² honh² náh²; ti³la³ hnáu² jnoh¹ má¹hau¹ hi³ ti³ lí³mí¹ lí³ hiún² honh² bíh¹ náh².

2

1 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ cu³tsa³² ca³lén¹³ jná¹³ hi³ tiú²uú² ñí¹je¹ ná¹ cú²jueh³², quí¹ ní² lí¹ ca³niau²¹

siáh³ hlah³ tsí³ dí². 2 Qui¹ ní¹juáh³ ca³jmú³² jná¹³ hi³ niau²¹ hlah³ honh² náh², çhin² dá² tsánh² uú² jmu³ hi³ lí³ hiún² tsin³² jná¹³? Jí³²la³ hnoh², tsá² má²lí²chá³ jná¹³ hlah³ tsí³ bíh¹. 3 Hi³ jáun² bíh¹ ca³jmú³² jná¹³ cú²jueh³² sí² jáun², qui¹ tiú²uú² ca³lí³hnó³² ná¹ hi³ chá³h¹³ hnoh² hlah³ tsin³² jná¹³ ní¹ má¹cá²chó³² ná¹ ñí¹ ní²; qui¹ hnoh² dá² ca³tin¹ hi³ tí³ má¹hiúnh¹³ bíh¹ náh² tsin³² jná¹³. Qui¹ jná¹³ len³ hi³ hí¹ la³ tí³ hnoh² yáh³ lí³ hiún² honh² ní¹juáh³ jná¹³ hiún² tsin³². 4 Jmí¹ cá¹jmú²¹ jná¹³ sí² jáun², ca³jmú³² jná¹³ ta³ hi³² lín³² tsin³² jí³ hi³ jngih³² siáh³ tsin³², hí¹ ca³la³ tí³ ca³uó³² yáh³ jná¹³; tí³la³ jun³juáh¹³ ca³jmú³² jná¹³ qui¹hi³hliá² hnó³² jná¹³ chá¹³ hlah³ honh² hnoh² yáh³. Qui¹ sí² jáun² ca³jmú³² jná¹³ cun³ñí¹ hi³ ca³lí³hnó³² ná¹ hi³ lí³ ñí¹³ náh² hi³ hnau³ lín³² bíh¹ jná¹³ hnoh².

Zia³² uu³i³tso³ quioh²¹ tsá² jmu² hlah³

5 Jáun² né³, ní¹juáh³ zian² tsá² má²ca³jmú³ hi³ nio² hlah³ tsí³ dí², jun³juáh¹³ ñí¹con² jmáh³la³ huen² jná¹³ yáh³, qui¹ ja³bí¹ ñí¹con² míh¹ tiá² jí³lín² bíh¹ hnoh² uá²jai³². Juanh³² jná¹³ la³ ní² qui¹ ho³ sa³ jlánh¹ tiá³ he² jái¹³ quion²¹ ná¹. 6 Len³ jná¹³ má²tioh²¹ bíh¹ cun³ ní² hi³ ma³tso² tsá² hí³ tsí³ hi³ má²ca³jmuh³ náh² jmí¹ ca³ngih³² náh² jáun². 7 Hi³ jáun² ta³né³² né³ má²lí¹³ bíh¹ chíh¹³ náh² honh² ca³tí²¹ tsáu¹³ tsú² jí³ hi³ má¹hiúnh¹³ náh² tsí³ tsú², qui¹ hu³ sa³ ní² lí¹ ca³niau²¹ hlah³ tí³ ca³nga² tsí³ tsú². 8 Hi³ jáun² hiú² mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² hi³ má¹lih²¹ náh² siáh³ hi³ tson² hno³ náh² tsú².

9 Cun³ñí¹ hi³ ní² bíh¹ ca³jmú³² jná¹³ sí² jáun², qui¹ cun³ñí¹ hi³ ca³lí³hnó³² jná¹³ hi³ cá¹ lau²¹ ná¹ hnoh², hi³ jáun² lí³ ño¹ ná³ ní¹juáh³ hiún² bíh¹ honh² náh² hi³ má¹tih²¹ la³ cun³ hi³ juanh³² jná¹³. 10 Né³² né³, ní¹juáh³ hnoh² chíh¹³ honh² lí³ua³ cáun² hi³ jmu² tsáu², ja³bí¹ jná¹³ siáh³ chí¹³ tsin³² ca³tí²¹ hi³ jáun². Qui¹ ní¹juáh³ má²lí²chí³ jná¹³ tsin³², ní¹juáh³ hi³ la³ zia³² cáun² hi³ ca³tí²¹ hi³ chí¹³ jná¹³ tsin³², jáun² má²lí²chí³ bíh¹ jná¹³ tsin³² ñí¹ ta³ ñí¹ Cristo cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnoh². 11 Hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ hi³ tiá² cah¹³ *Satanás jmái¹ ñí¹con² dí²; qui¹ né¹ re² lín³² bíh¹ dí² he³ lánh³ rón³² hu²¹ tsí³ tsú².

Cuá¹hi³² tsí³ Po¹ tá¹la³ cuá³ já¹ juú² Troas

12 Hi³ jáun² né³, jmái¹ cá¹chó²¹ jná¹³ já¹ juú² Troas hi³ ca³ñí¹hléh¹³ jná¹³ jú¹ chú³² hi³ ca³tin¹ Cristo, jlánh¹ re² ca³lí³ zia³² já¹³ hi³ jmu¹ jná¹³ tá¹³ Tí³² Juo¹³ dí². 13 Tí³la³ jlánh¹ ca³hí³ tsin³² jná¹³ má¹ná¹, qui¹ cun³ñí¹ hi³ tiá² ca³jenh² jná¹³ Tito reh² dí². Hi³ jáun² bíh¹ ca³háih¹ jná¹³ já¹³ quiúnh¹ tsá² hi³ hi³ ja³ jná¹³ tí³ hué³² Macedonia lá².

Tsá² quionh³ Cristo bíh¹ cah²³ jmái¹

14 Tí³la³ tiá¹hmah¹ Dió³², Tsá² cáun² ta²¹ che² dí² juí³² hi³ lin¹ hi³ cah¹ dí² jmái¹ quiúnh¹ Cristo Jesús, hi³ cun³quionh³ jnoh¹ hieh³² tsú² tsáu² já¹³ quioh²¹, hi³ lí³ jáun² la³jmái¹ lí³ cáun² hi³ má²ró³² hi³ tsá²nió³ la³ tán¹. 15 Qui¹ jnoh¹ bíh¹ lá³ la³jmái¹ lí³ mí²ñí¹ ziún² hi³ jein³² jáun² Cristo ñí¹con² Dió³² jí³ hi³ tsá²nió³ siáh³ ja¹ tsá² ca³tin¹ hi³ liáun³, jí³ ja¹ tsá² tsa³hín³ ní² siáh³. 16 Tí³la³ ñí¹con² tsá² tsa³hín³ hi³

má¹ná¹, láí³ jnoh¹ la³jmí¹ lí³ cáun² hi³ ja³² má²hlah³ bíh¹, hi³ jmu² lin¹ hi³ má²ná¹jún¹ bíh¹ tsú²; tí³la³ ca³tin¹ tsá² liáun³ né³, láí³ jnoh¹ la³jmí¹ lí³ cáun² hi³ má²ró³² hi³ jmu² lin¹ hi³ zian² bíh¹ tsú². Tí³la³ ¿hin² dá² tsánh² tú¹ tsin¹³ hi³ lí¹³ lín³ la³ ní²? 17 Juóun³² tsáu² cáun² lí¹ tsá²quí² tsá²hnái³ jái¹³ quioh²¹ Dió³², [hi³ sa³jun³ re² tí³ siáh³]. Tí³la³ Dió³² cuá¹ñi³² hi³ tiá² la³ ní² jmu³² yáh³ jnoh¹; quí¹ tí³la³ jnoh¹ hléh¹ cú²tso² bíh¹ jái¹³ quioh²¹ tsú² ñí¹con² tsáu², la³ cun³ qui³ jmu² tsá² zéin¹ Dió³², tsá² lín³ quian²¹ Cristo.

3

Jú¹ chú³² ca³tí²¹ nió³² hmai²¹

1 ¿Hí¹ lín²³ hnoh² hi³ má²ná¹hléh¹ jnoh¹ siáh³ re² hi³ ca³ta¹ hmóu³² ní¹juáh³ ní¹ má¹ca³juáh¹³ jnoh¹ la³ ní²? ¿Hí¹ hniáu³² jmú¹³ jnoh¹ la³ cun³ qui³ jmu² ma³ jan² tsáu² hi³ hie¹³ jnoh¹ hnoh² cáun² sí² hi³ jmu² lin¹ hi³ hin² tsánh² jnoh¹, ho³ hi³ mí¹³ jnoh¹ sí² la³ jáun² ñí¹con² hnoh²? 2 ;Tiá² jáun² yáh³! Quí¹ hmóu³² bíh¹ hnoh² má²ná¹lín³ náh² la³jmí¹ lí³ sí² hi³ jmu² lin¹ hi³ hin² tsánh² jnoh¹, cáun² sí² hi³ hu²¹ la³ tí³ hñu³ tsi³ jnoh¹, cáun² sí² hi³ lí¹³ lí³ cuoh² la³jín³² tsáu² hi³ lí¹³ hí³² tsú². 3 Quí¹ hnoh² bíh¹ lín³ cáun² sí² hi³ ca³jmú³ hnga² Cristo héih³² hi³ jmú¹³ jnoh¹. Jun³juáh¹³ cun³quionh³ jñí³ yáh³ ca³lí³ sí² hi³ ná¹lín³ náh², quí¹ cun³quionh³ Jmí²chí³ joh¹ Dió³² Tsá² liéih³² bíh¹. Sí² jáun² má¹ná¹, ha³ tiá² rá¹lí³ yáh³ ñí¹ quioh²¹ cáun² jo²¹ hmá² hi³ lí³ quín¹, quí¹ sí² jáun² dá² rá¹lí³ hñu³ honh² hnoh² bíh¹.

4 Cáun² tán¹ bíh¹ má²nio² tsí³ jnoh¹ ñí¹con² Dió³² ca³ti²¹ hi³ ní² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo. 5 Quí¹ lí³ua³ cáun² hi³ jmú¹³ jnoh¹, jun³juáh¹³ hi³hliá² jlánh¹ re² táí² jnoh¹ hmóu³² yáh³; ti³la³ lí³ua³ cáun² hi³ táí² jnoh¹, ñí¹con² Dió³² bíh¹ ja³² pí³. 6 Hnga² bíh¹ tsú² má²hau³ hi³ láí³ jnoh¹ tsá² quian²¹ ngai³² jē¹ tsú² ca³ti²¹ nió³² hmai²¹. Ti³la³ nió³² hmai²¹ jáun² tiá² rá¹lí³ yáh³ cáun² héih³² hi³ cáun² ti³ hniáuh³² ma³ti³² tsú² cun³quionh³ pí³ quioh²¹ hnga², qui¹ cun³quionh³ pí³ quioh²¹ Jmí²chí³ Chun¹ bíh¹ lí¹³ ma³ti³² tsú². Quí¹ héih³² jmí¹ rá¹lí³ jáun² jmí¹tin² cáun² jmu² hi³ jún²³ bíh¹ tsú², ti³la³ Jmí²chí³ Chun¹ má¹na²¹, jmu² hi³ lí¹³ zian² bíh¹ tsú².

7 Nió³² hi³ ca³tanh² jáun² Dió³² quionh³ hla¹ Moisés ca³lí³ ñí¹ quioh²¹ cáun² jo²¹ hmá² hi³ lí³ quín¹ bíh¹. Jmí¹jáun² ca³jnia³ pí³ quioh²¹ Dió³² jí³ ñí¹ hla¹ Moisés ní² siáh³ lí³ zín³ lín³² hi³ hí¹ ca³la³ ti³ tiú²uú² jmí¹ lí²³ yáh³ hi³ jie³ tsá² *Israel ñí¹ tsú²; ti³la³ joh¹ jáun² má¹ná¹, jmí¹ hí¹méih²³ bíh¹. Hi³ jáun² ní¹juáh³ jáí¹³ ca³ti²¹ héih³² hi³ jmu² hi³ jún³ tsú² ca³lí³ cun³quionh³ lí²¹ hi³ lin¹ hi³ quien² tá¹³ tsá² ca³hléh³ hi³, 8 jtiá¹³ bíh¹ tiá³ tá¹³ jnoh¹ tsá² hléh¹ jnoh¹ jáí¹³ hi³ ca³tin¹ Jmí²chí³ Chun¹ tiá² lí³ lin¹ hi³ quien² lín³²! 9 La³ cun³ lí¹³ juáh¹³, ní¹juáh³ tá¹³ tsá² ca³cué³ héih³² hi³ jmu² hi³ jún³ tsú² la³ ca³lí³ lin¹ hi³ quien², hi³ jáun² jtiá¹³ bíh¹ tiá³ tá¹³ jnoh¹ tsá² hléh¹ jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³² tiá² la³ lí³ lin¹ hi³ quien², jáí¹³ hi³ juáh³ jáun² hi³ má²láí³ dí² la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ cu³tí³! 10 Hi³ jáun² uá¹jinh¹ jmí¹ quien² lín³² tá¹³ tsá² ca³cué³ hi³

héih³² jáun² jmí¹tin², tí³la³ ta³né³² né³, tiú²uú² lin¹ ñí¹ quien² yáh³, quí¹ ta³né³² má²zia³² cáun² ta²¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ quien². 11 Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ jlánh¹ la³ ca³lí³ lin¹ hi³ quien² cáun² ta²¹ hi³ ca³ma³híe² jáun² cu³tiá³, tiá¹³ bíh¹ tiá³ cáun² ta²¹ hi³ jlánh¹ bíh¹ má²híe² tiá² la³ lí³ lin¹ hi³ quien².

12 Cun³ñí¹ hi³ hu²¹ la³ ní² bíh¹ tsí³ jnoh¹, hi³ jáun² bíh¹ tiá³ lín³² nio² tsí³ jnoh¹ hi³ hléh¹. 13 Tiá² jmu³² yáh³ jnoh¹ la³jmí¹ ca³jmú³ jáun² hla¹ Moisés, hi³ ca³háí³² tsú² jáun² cáun² hmih³² ñí¹ hó²¹ñí¹, hi³ jáun² tiá² lí¹³ jie³ tsá² Israel tá¹la³ tsa³son² joh¹ hi³ jmí¹ tie³ jáun² ñí¹ tsú², quí¹ cáun² joh¹ tiá² la³ má²híe² bíh¹ jaun³². 14 Tí³la³ tsá² Israel má¹ná¹, jmí¹ huáh² bíh¹ chí¹; hi³ hí¹ ca³la³ tí³ ta³né³² bíh¹ lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ ná¹jlí³² tsí³ tsú² quionh³ cáun² hmih³² ní¹ má¹tí³ ñí¹ ca³hí³ tsú² jáí¹³ hi³ ca³tí²¹ nió³² tseh¹ jáun², hi³ jáun² tiá² lí²³ yáh³ hi³ ngí¹³ tsú²; tí³la³ hmih³² jáun² má²lí¹³ quin³ ní¹juáh³ má²tanh² tsú² ta²¹ Cristo bíh¹. 15 Tí³la³ la³ tí³ ta³né³² bíh¹ lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ hí¹jláí²³ hmih³² hñu³ jmí¹ hñu³ tsí³ tsú² ní¹ má¹tí³ ñí¹ ca³hí³ tsú² sí² quioh²¹ hla¹ Moisés, hi³ jáun² tiá² ngí²³ yáh³ tsú². 16 Tí³la³ ní¹juáh³ ní¹ má¹cá²jéinh³² jmí¹ tsí³ tsú² ñí¹con² Juo¹³ dí² né³, má¹jáun² bíh¹ quin²³ tí³ có³² hmih³² jáun². 17 Qui¹ Juo¹³ dí² hí³ lín³ Jmí²chí³ Chun¹ bíh¹, hi³ jáun² lí³ua³ cáun² ñí¹ cuá³ Jmí²chí³ hí³ joh¹ Juo¹³ dí² né³, má²na²¹ bíh¹ juí³² quioh²¹ tsú² tí³ ñí¹con² Dió³². 18 Hi³ jáun² né³, jnoh¹, tsá² tiú²uú² hmih³² hí¹jnáí²³ ñí¹ hó²¹ñí¹ dí², má²láí³ dí² la³jmí¹ lí³ cáun² hu³² hi³

can²³ joh¹ quioh²¹ Ti³² Juo¹³ dí² Tsá² cuá¹quien²;
 hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ má²chí¹zan² dí² cun³
 jmá² cun³ jnia³² hi³ lín¹³ dí² la³jmí¹ lín³ Cristo. La³
 ní² bíh¹ jmu² Juo¹³ dí², Tsá² lín³ hí³ Jmí²chí³.

4

1 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ ca³ja³ mií³ tsí³ Dió³²
 ñí¹con² jnoh¹, hi³ ca³cué³ tsú² ta²¹ lá², hi³ jáun²
 bíh¹ hí¹ cónh³ tiá² cha³² jnoh¹ tun³ tsí³. 2 Hi³
 jáun² má²ca³chá¹³ jnoh¹ ti³ có³² hi³ jmu² tsáu² ñí¹
 ná¹conh¹, jí³ hi³ hua³heih²¹ ní² siáh³, hi³ jmí¹ lí¹³ lí³
 jmú¹³ jnoh¹. Tiá² juáh³ yáh³ jnoh¹ hi³ láí³ cáun² hi³
 tiá² láí³, sa³jun³ záí²³ yáh³ jnoh¹ jáí¹³ quioh²¹ Dió³².
 Qui¹ ti³la³ cun³quionh³ hi³ hléh¹ jnoh¹ jmáh³la³ jú¹
 tson² bíh¹ lí³tsin² tsáu² hi³ tson² bíh¹ cú²tso² lí³
 tá¹³ jnoh¹ ta³ ñí¹ Dió³². 3 Ti³la³ ní¹juáh³ jú¹ chú³²
 quioh²¹ Dió³² hi³ hléh¹ jnoh¹ lí³ jú¹ jni², la³ ní² lí³
 ñí¹con² jmáh³la³ tsá² hí¹tsá²táunh¹ ñí¹ lí¹³ tsa³hín³
 bíh¹. 4 Qui¹ tsá² hláinh¹ juo¹³ bíh¹ tsá² zian² ñí¹
 hué²¹ lá² má²ca³hia³ ca³jlí³ jmí¹ tsí³ tsá² tiá² má²nio²
 cáun² tsí³ ñí¹con² Dió³², hi³ jáun² bíh¹ tiá² lí²³ jie³
 tsú² joh¹ zín³ lín³² hi³ quian³² jáun² jú¹ chú³² hi³
 ca³tín¹ Cristo, Tsá² quien², Tsá² cuan³ hí³ ca³la³
 hi³ dí¹tsáun² hi³ cua³ma³jnia³² cha¹³ Dió³². 5 Hi³
 jáun² ní¹ má¹ca³hléh¹³ jnoh¹, tiá² hien²³ yáh³ jnoh¹
 hmóu³², ti³la³ jnoh¹ hien²³ Jesucristo, Tsá² lín³
 Juo¹³ bíh¹ dí²; ti³la³ hi³ ca³ta¹ jnoh¹ hmóu³² né³,
 juáh³ jnoh¹ hi³ láí³ jnoh¹ *tsá² má²ná¹hlánh¹ joh²
 hnoh² bíh¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tín¹ Jesús. 6 Qui¹ hnga²
 bíh¹ Dió³², Tsá² ca³jmú³ hí³ héih³² hi³ tai²¹ joh¹ ñí¹

jmí¹ lí³ jáun² já¹niéi² liánh² má²ca³tiéi³ siáh³ joh¹
hñu³ tsí³ jnoh¹; hi³ jáun² cun³quionh³ joh¹ jáun²
bíh¹ ma³jnia¹³ jnoh¹ hi³ Dió³² bíh¹ Tsá² quien²,
cun³quionh³ hi³ ma³jnia¹³ jnoh¹ jáun² lánh³ rón³²
he² ñí¹ Jesucristo.

Lánh³ rón³² zian² tsá² nio² cáun² tsí³

7 Ti³la³ joh¹ quien² hi³ quian³² jáun² jú¹ chú³²
né³, nio² tí³ ñeh² quiú¹³ jnoh¹, tsá² láí³ jnoh¹
la³jmí¹ lí³ cáun² hia³² cuáh¹; hi³ jáun² lí³ lin¹ hi³
pí³ jlánh¹ quien² ní² quiú¹³ jnoh¹ ja³ ñí¹con² Dió³²
bíh¹, jun³juáh¹³ hi³ quiú¹³ jnoh¹ hmóu³² yáh³. 8 Hi³
jáun² uá¹jinh¹ tí³ hlá² tí³ ní² zia³² uu³mí²tsí³² quiú¹³
jnoh¹, tí³la³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lí²³ chí¹jni³² juí³²
ñí¹ lí³ hue¹³ jnoh¹; uá¹jinh¹ zia³² hi³ hi³² tsí³ jnoh¹,
tí³la³ hí¹ cónh³ yáh³ tiá² lí²³ hi³ tiú²uú² né¹ jnoh¹
he³ jmú¹³. 9 Uá¹jinh¹ zian² tsá² hí¹ tsa¹ jnoh¹, tí³la³
cun³ jáun² zian² bíh¹ tsá² taunh² jnoh¹ hó¹ñí¹, hi³
uá¹jinh¹ juóu³² tsú² jnoh¹ hué³², tí³la³ cun³ tiá²
ná¹hín²³ yáh³ jnoh¹. 10 Jmáí¹ ca³la³ jí³² tiauh² jnoh¹
ñí¹ hmú²¹ la³jmí¹ ca³ngí³ jáun² Jesús, hi³ jáun² la³
jáun² lí³ lin¹ hi³ ziáun² jnoh¹ cun³ñí¹ hi³hliá² zian²
jáun² Jesús bíh¹. 11 Jmáí¹ ca³la³ jí³² tá¹la³ ziáun²
jnoh¹, tiauh² jnoh¹ ñí¹ hmú²¹ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹
Jesús, hi³ jáun² cun³quionh³ jñí² mu¹ jnoh¹ lí²lin¹
hi³ zian² bíh¹ Jesús. 12 La³ cun³ niéih³ jáí¹³ ní²,
hi³ hmú³² hnió³ hi³ jún³ jnoh¹; tí³la³ ñí¹con² hnoh²
má¹ná¹, jmu² ta²¹ pí³ hi³ jmu² hi³ lí¹³ zian² bí¹ náh².

13 La³ cun³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí² quioh²¹ Dió³²:
“Jná¹³ ca³chá³ cáun² tsin³², hi³ jáun² ca³hléh³ ná¹”;

hi³ jáun² la³ ní² bíh¹ jnoh¹ siáh³ uá²jai³² má²nio²
 cáun² tsí³, hi³ jáun² hléh¹ jnoh¹. 14 Quí¹ né¹ jnoh¹ hi³
 Dió³² Tsá² ca³jmú³ hi³ ca³jenh¹³ Jesús Ti³² Juo¹³ dí²
 ja¹ hla¹, jmu³ siáh³ hi³ jenh¹³ jnoh¹ la³jmí¹ ca³jenh¹³
 jáun² Jesús; hi³ jáu³² dí² tsú² siáh³ cu³lí²¹ tí³ ñí¹
 cuá³. 15 La³jí³² hi³ quiunh³² jnoh¹ ní² lí²³ cun³ñí¹
 hi³ ca³tin¹ hnoh² bíh¹, hi³ jáun² ní¹ má¹ca³lí³ juóun³²
 tsá² he³ mií³ hi³ ja³² tsí³ Dió³², ja³bi¹ má²juóun³²
 tsá² cuéh³² siáh³ tiá¹hmah¹ Dió³², hi³ jáun² lí³ lin¹ hi³
 quien² tsú².

16 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ hí¹ cónh³ tiá² lí¹ niau³²
 hlah³ tsí³ jnoh¹ hi³ ca³ti²¹ ta²¹ lá². Hi³ uá¹jinh¹ pí³
 quióh²¹ jñí² mu¹ jnoh¹ má²tsá²méih²³, tí³la³jmí²chí³
 quiú¹³ jnoh¹ má¹na²¹, tí³ lí³mí¹ tsá²lí³hmaí²¹ bíh¹
 cun³ jmá² cun³ jnia³². 17 Hi³ jáun² la³ cun³ hi³
 má²tso¹ dí² jáun² tsí³ tá¹la³ ziaún² dí², tiá² lin¹ huáh²
 yáh³ tsí³, quí¹ tia³jui³² bíh¹ ngá¹³; quí¹ ní¹ má¹lí³²
 jáun² jmu³ hi³ lí³ zia³² ñí¹con² jnoh¹ cáun² hi³ jlánh¹
 bíh¹ quien² tí³ ca³nga², cáun² hi³ ma³híe² la³ cun³
 jmí¹hi³nio². 18 Quí¹ tiá² néh³² yáh³ jnoh¹ chí¹tiá³ ñí¹
 la³ cun³ hi³ qui³ jniá³, tí³la³ jnoh¹ dá² néh³² chí¹tiá³
 ñí¹ cáun² hi³ tiá² jniá³ bíh¹; quí¹ la³jí³² hi³ jniá³
 tiá² lin¹ má²híe² yáh³, tí³la³ hi³ tiá² jniá³ má¹ná¹,
 ma³híe² la³ cun³ jmí¹hi³nio² bíh¹.

5

1 Jáun² né³, né¹ dí² hi³ ní¹juáh³ ca³ja³hín³ ngú³
 quiú¹³ dí², hi³ lí³ jáun² la³jmí¹ lí³ cáun² hñú³ hi³
 tiá² má²híe², tí³la³ Dió³² má²ca³jmú³ hua³jan²¹ tí³

hñu³mi³cuú² cáun² ñí¹ lí¹³ tauh¹³ dí² hi³ ma³hie²
 cun³ jmi¹hi³nio²; jun³juáh¹³ cáun² hi³ ca³jmú³
 tsá²mi³cuóun² yáh³ hi³ jáun² má¹ná¹. ² Quí¹ tson²
 bíh¹ tá¹la³ ziaún² dí² hñu³ ngú³ lá² quiú¹³, cáun²
 ná¹quí² ná¹jngih³² tsí³ bíh¹ dí², cun³ñí¹ hi³ jlánh¹
 hen² tsí³ dí² hi³ tsá¹tau² hñú³ hi³ zia³² jáun²
 hñu³mi³cuú², ³ hi³ tsá¹tau² dí² ñéih³ jáun² la³ jan²
 tsá² quih³² cáun² ha¹, hi³ jáun² tiá² ná¹láun³ dí² lí¹³.
⁴ Hi³ jáun² tá¹la³ tiauh² dí² lá² hñú³ hi³ lí³ ngú³ lá²
 quiú¹³ dí², cáun² qui² jngih³² tsí³ bíh¹ dí², jí³ hi³
 ja³²li³ hlah³ nio² tsí³ dí² ní² siáh³. Jun³juáh¹³ hi³
 hnáu² jnoh¹ hi³ cáun² lí¹ quin¹³ tí³ có³² ngú³ lá²
 quiú¹³ yáh³ má¹ná¹, tí³la³ la³ cun³ hi³ hnáu² dí² hi³
 quih¹³ dí² cónh³i¹ cáun² ngú³ hmai²¹ bíh¹, hi³ jáun²
 tiú²uú² zia³² yáh³ cáun² hi³ tiá² má²hie² ñí¹con²
 jnoh¹ ní¹ má¹tí³ ñí¹ má²ziaún² dí² cáun² hi³ hmai²¹.
⁵ Hi³ hnga² bíh¹ Díó³² má²ca³chau³ dí² hua³jan²¹
 ca³tí²¹ hi³ ní² tí³tsóh³, hi³ ca³jmú³ tsú² lin¹ hi³ cu³tí³
 hiáu¹³ dí² hi³ ní² cun³quionh³ hi³ ca³cuen³ tsú² jáun²
 Jmí²chí³ Chun¹.

⁶ Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ jáun², cun³ má²nio²
 jáun² bíh¹ tiá³ tsí³ jnoh¹. Né¹ dí² hi³ tá¹la³ ziaún² dí²
 quionh³ ngú³ lá² quiú¹³, ziaún³² bíh¹ dí² tín² juú²co¹
 dí² ñí¹ cuá³ Tí³² Juo¹³ dí²; ⁷ qui¹ cun³quionh³ hi³
 nio² jáun² cáun² tsí³ bíh¹ jnoh¹ ñí³ngí¹, jun³juáh¹³ hi³
 ñí³ngí¹ jnoh¹ cun³quionh³ hi³ néh³² yáh³. ⁸ Hi³ jáun²
 tiá³ bíh¹ nio² tsí³ jnoh¹, hi³ hen² tsí³ jnoh¹ hi³ chá¹³
 tí³ có³² ngú³ lá² quiú¹³, hi³ jáun² lí¹³ tsá¹ma³ziaún¹³
 jnoh¹ quiúnh¹ Tí³² Juo¹³ dí². ⁹ Hi³ jáun² ca³la³ jonh³

jmí¹ tsí³ jnoh¹ jmu³² pí³ hi³ má¹hiún¹³ jnoh¹ tsí³
 Tí³² Juo¹³ dí², uá¹ hi³ ziaún³², ho³ uá¹ hi³ tiauh²
 jnoh¹ quiúnh¹ tsú². 10 Quí¹ la³jáí³² bíh¹ dí² ca³ta¹ hi³
 tsá¹ma³jnia¹³ ta³ ñí¹ Cristo, hi³ jáun² ñí¹ jáun² chu³
 ñéih³ tsáu¹³ dí², hi³ jáun² ma³ quin³² ma³ jan³²
 tsáu² hiáuh³ hmah²¹ quioh²¹ la³ cun³ lí³ ta²¹ hi³
 lí²jmú³ tsú² tá¹la³ zian² ñí¹ hué²¹ lá², uá¹ hi³ chu²¹
 uá¹ hi³ hlah³.

Jú¹ chú³² ca³tí²¹ hi³ niau²¹ tie³ tsí³ tsú²

11 Hi³ jáun² né³, cun³ñí¹ hi³ juéh² jnoh¹ he³ lí¹³
 ñí¹con² tsáu² hi³ jmu³ Tí³² Juo¹³ dí², jáun² bíh¹
 jmu³² jnoh¹ tion³ hi³ tí³ jéinh³² tsáu² jmí¹ tsí³.
 Má²ñí³² bíh¹ Dió³² he³ lánh³ láí³ jnoh¹, hi³ hu²¹
 tsín³² jná¹³ hi³ má²ca³lí³ lieih²¹ siáh³ jmí¹ honh²
 hnoh². 12 Jun³juáh¹³ hi³ má²ná¹hléh¹ jnoh¹ siáh³
 re² hi³ ca³ta¹ hmóu³² yáh³, tí³la³ jnoh¹ dá² cáun²
 cue³² jú¹ tson² hi³ jáun² lí¹³ lí³ tsính¹ náh² hi³
 ca³ta¹ jnoh¹ bíh¹, hi³ jáun² zia³² ha³ lánh³ rón³²
 ngáih¹ hnoh² ñí¹con² tsá² jlánh¹ jmu² quien² lánh³
 jniá³ tsáu², cha³ jmí¹ jmu³ tsú² quien² lánh³ lí³
 tsí³ tsú². 13 Jáun² né³, ní¹juáh³ la³ ná¹ngau²¹ jnoh¹,
 ca³tín¹ Dió³² bíh¹ jaun³²; tí³la³ ní¹juáh³ jun³juáh¹³
 ná¹ngau²¹ yáh³ jnoh¹ né³, cun³ñí¹ hi³ ca³tín¹ hnoh²
 bíh¹ jaun³². 14 Hi³ jáun² mií³ hi³ ja³² tsí³ Cristo bíh¹
 jmu² héih³² hñu³ tsí³ jnoh¹; quí¹ má²né¹ jnoh¹ hi³
 jan² tán¹ hí³ bíh¹ ca³jun³ cha¹³ ca³la³ jín³², hi³ jáun²
 cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ má²lin¹ hi³ má²ná¹jún¹ bíh¹
 uá²jaí³² la³jín³² tsáu². 15 Hí³ bíh¹ ca³jun³ cha¹³ ca³la³
 jín³² tsáu², hi³ jáun² tsá² má²zian² ñí¹con² hí³ tiú²uú²

ca³tin¹ yáh³ ma³zian² la³ cun³ tin² tsí³ hmóu³², tí³la³ hniáuh³² ma³zian² tsú² hi³ ca³tin¹ hnga² Cristo bíh¹, Tsá² ca³jun³ hí³ cha¹³ tsú², hi³ jáun² jmí¹ lí²¹ jáun² né³, ca³jeh¹³. 16 Cun³ñí¹ hi³ má²ziáun² dí² la³ jáun² né³, jáun² tiú²uú² chú¹ ñih²¹ yáh³ dí² tsáu² la³ cun³ qui³ jmu² tsá² zian² ñí¹ hué²¹ lá². Qui¹ hí¹ la³ tí³ ñí¹con² Cristo yáh³ tí² jmu³² dí² la³ jáun², la³ cun³ qui³ jmu² tsá²mi³cuóun²; tí³la³ ta³né³² má¹ná¹, tiú²uú² jmu³² yáh³ dí² la³ jáun². 17 Hi³ jáun² né³, ní¹juáh³ jan² tsá² má²cá²cunh³ quionh³ Cristo, tsá² hmai²¹ bíh¹ má²lín³ tsú²; qui¹ la³jí³² bíh¹ hi³ yeh³ má²já²hín³, hi³ jí³lí³² bíh¹ má²lai³² hmai²¹.

18 Dió³² bíh¹ Tsá² jmu² jí³lí³² hi³ ní², Tsá² ca³jmú³ hí³ hi³ niau²¹ tie³ ja¹ quiú¹³ dí² quiúnh¹ cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ jáun² Cristo. Jmí¹ lí²¹ jáun² ca³hiáu³² tsú² jnoh¹ hi³ hléh¹³ jú¹ chú³² ca³tí²¹ lánh³ rón³² lí¹³ niau²¹ tie³ ja¹ quióh²¹ tsáu² quionh³ Dió³². 19 Qui¹ cun³quionh³ Cristo bíh¹ jmu² Dió³² hi³ lí¹³ niau²¹ tie³ ja¹ quióh²¹ quionh³ tsá² zian² hngá¹máh³ lá², hi³ jáun² tiú²uú² hu²¹ yáh³ tsí³ tsú² tso³ hi³ jmí¹ ren² tsáu²; hi³ jáun² jnoh¹ siáh³ má²ca³hiáu³² tsú² hi³ hléh¹³ jú¹ chú³² ca³tí²¹ lánh³ rón³² lí¹³ niau²¹ tie³ ja¹ quióh²¹ tsáu² quionh³ Dió³². 20 Hi³ jáun² jnoh¹ tsa³ngái¹ jú¹ chú³² cha¹³ Cristo, hi³ hlí¹ lienh¹ jnoh¹ tsáu² la³jmí¹ lí³ hi³ hnga² bíh¹ Dió³² hlí² liéinh³² tsú² cun³quionh³ ho³ jnoh¹. Hi³ jáun² cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ Cristo bíh¹ hiú² mi³² jnoh¹ ñí¹con² tsáu² hi³ juáh³ jnoh¹: Chá¹ náh² tie³ ja¹ quián¹³ quiúnh¹ Dió³², 21 qui¹ Cristo jan² Tsá² hí¹ cáun² tso³ tiá² ca³lí³ ren², tí³la³ cun³ñí¹ hi³ ca³ta¹

jnoh¹ bíh¹ ca³jmú³ Dió³² hi³ ca³lín³ Cristo jan² tsá² ren² tso³, hi³ jáun² lí¹³ láí³ jnoh¹ la³juah²¹ dúh¹ jan² tsá² chun¹ cu³tí¹³ la³ cun³ lín³ hnga² Dió³², ní¹juáh³ tsá² má²cá²cunh³ quionh³ Cristo.

6

¹ Hi³ jáun² bíh¹ hiú² mi³² jnoh¹ ñí¹ con² hnoh², tsá² jmu³² jnoh¹ ta²¹ cu³lí²¹ quiúnh¹ Dió³², hi³ tiá² lí¹ hin¹³ náh² mií³ hi³ ja³² tsí³ Dió³² hi³ má²hian² náh² jáun². ² Qui¹ Dió³² má²ca³juáh³ la³ lá²:
La³ cun³ jmái¹ hi³ ca³tí²¹, ne² bíh¹ jná¹³ jëh² hnú², hi³ jmái¹ hi³ lí³ hniáuh³² liáun³ hnú² né³, ma³hau¹ bíh¹ jná¹³ hnú².

Jáun² né³, sá¹ní² jje³, né³² bíh¹ hú¹tá¹ jmái¹ hi³ ca³tí²¹, hi³ né³² bíh¹ cu³tí³ lí³ jmái¹ hi³ lí¹³ liáun³ hnoh² ñí¹ con² tso³.

³ Hi³ jáun² né³, tiá² láí³ yáh³ jnoh¹ tsá² qui² hlih³² jui²¹ tsáu², qui¹ ní² lí¹ ca³lí³ zia³² he³ lánh³ rón³² lí¹³ hléh³² tsáu² hlah³ ca³tí²¹ ta²¹ hi³ jmu³² jnoh¹. ⁴ Ti³la³ jnoh¹ ma³jnia¹³ hi³ ná¹láí³ quian²¹ Dió³² cun³quionh³ la³jí³² hi³ jmu³², cun³quionh³ hi³ juenh² tsí³ jnoh¹ ca³tí²¹ la³jí³² hi³ ma³tso¹ jnoh¹ tsí³, jí³ jmái¹ zia³² hi³ lí³hniauh²³ ñí¹ con² jnoh¹, jí³ tá¹la³ há² nga² jnoh¹ uu³mí²tsí³² ní² siáh³. ⁵ Qui¹ má²ca³pi³ ca³juóu³² jnoh¹ tsáu², jí³ hi³ má²ca³táuh³² tsú² jnoh¹ hñu³mí¹ñí², hi³ má²ca³má¹tso¹ jnoh¹ tsí³ jmái¹ hi³ taunh³² tsáu² tiá³ siaun³². Ja³bí¹ má²ca³jmú¹³ jnoh¹ siáh³ ta²¹ tí³ chí¹nga², hí¹ la³ tí³ zia³² siáh³ ma³ cáun² jmái¹ hi³ tiá² ca³cuóu¹³ jnoh¹, jí³ hi³ má²ca³tau¹³ jnoh¹ siáh³ ñí¹cuon¹³.

6 Ja³bí¹ ma³jnia¹³ jnoh¹ siáh³ hi³ ná¹lá³ quian²¹ Dió³² cun³quionh³ hi³ ziaun² jnoh¹ cáun² hi³ ji², cun³quionh³ hi³ má²né¹ jnoh¹ jú¹ tson², cun³quionh³ hi³ juenh² tsí³ jnoh¹ ji³ hi³ ja³² siáh³ mií³ tsí³ jnoh¹. Quí¹ cun³ñí¹ hi³ quiúnh¹ jnoh¹ Jmí²chí³ Chun¹ bíh¹, jáun² má²lá³ jnoh¹ tsá² hú¹tá¹ cu³ti³ ná¹hnáu³, 7 hi³ hléh¹ jnoh¹ siáh³ jú¹ tson², ji³ hi³ zia³² siáh³ pí³ quioh²¹ Dió³² ñí¹con² jnoh¹. Jáun² né³, cun³quionh³ hi³ má²zian² jnoh¹ jáun² la³ cun³ hi³ tí³² tsí³ Dió³² bíh¹ má²zia³² ñí¹con² jnoh¹ he³ cun³quionh³ jmú¹³ hniéí², ji³ hi³ liaun¹ jnoh¹ ní² siáh³, 8 uá¹ hi³ má²quien² tsáu² jnoh¹, uá¹ hi³ hau² tsú²; uá¹ hi³ hleh³² tsú² re² quiú¹³ jnoh¹ ho³ uá¹ hi³ hleh³² tsú² hlah³. Ma³ cónh³ jmoh²³ jnoh¹ tsú² tsá² tí¹ jáin², hi³ ma³ cónh³ né³ juáh³ tsú² hi³ jnoh¹ bíh¹ tsá² hléh¹ jú¹ tson². 9 Ma³ cónh³ jmu² tsú² la³jmí¹ lí³ hi³ tiá² cuóu³² tsú² jnoh¹, hi³ ma³ cónh³ né³ jmu² tsú² la³jmí¹ lí³ hi³ cuóu³² re² lín³². Ma³ cónh³ pih²¹ tiá² jún²³ jnoh¹, tí³la³ la³ má²ziaun² jáun² bíh¹ jnoh¹; hi³ uá¹jinh¹ jmu² tsáu² hi³ ma³tso¹ jnoh¹ tsí³, tí³la³ tiá² jún²³ yáh³ jnoh¹. 10 Uá¹jinh¹ hlah³ nio² tsí³ jnoh¹, tí³la³ cun³ jáun² bíh¹ lí²hiún² tsí³ jnoh¹ jmái¹ ca³la³ jí³²; hi³ uá¹ cun³ tia³mii² jnoh¹, cun³ jáun² ná¹jmu³² bíh¹ jnoh¹ hi³ lí³ hánh³ juóun³² lín³² tsáu²; hi³ uá¹jinh¹ tiauh² jnoh¹ hi³ hí¹ cáun² tiá² hi³ zia³² quiú¹³, cun³ jáun² zia³² bíh¹ quiú¹³ jnoh¹ ca³la³ jí³lí³².

11 Hnoh² reh², tsá² juú² Corinto, hí¹ cáun² yáh³ jáí¹³ tiá² má²ca³hmá¹³ jnoh¹ ñí¹con² hnoh², má²ca³jmú¹³ bíh¹ jnoh¹ juenh² tsí³ hi³ jmu³² jnoh¹

na²¹ la³ji³² jái¹³ hi³ hléh¹ jnoh¹. 12 Ní¹juáh³ tiú²uú² re² la³ juóh³² dí², jun³juáh¹³ hi³ lí³ la³ jáun² cun³ñí¹ hi³ tiá² hnau³ jnoh¹ hnoh² yáh³, tí³la³ cun³ñí¹ hi³ ca³lín³ hmóu³² bíh¹ hnoh². 13 Hlí¹ lieh¹ jná¹³ hnoh² la³jmí¹ hlí² liéinh³² tsú² jan² tsá¹míh¹ jon², hi³ jéinh¹ náh² honh² ñí¹con² jnoh¹.

Lái³ dí² cuáh³² quioh²¹ Dió³² Tsá² liéih³²

14 Ha³ lí² tianh³ náh² cá²honh¹ quiúnh¹ tsá² tiá² ta²¹ haih²¹, qui¹ cun³ tiá² re² lí¹³ bíh¹; qui¹ ¿he³ dá² ca³tín¹ hi³ chu²¹ quionh³ hi³ hlah³, hi³ he³ dá² lánh³ rón³² lí¹³ cunh³ joh¹ quionh³ já¹niéi²? 15 Qui¹ ¿he³ ya³ lánh³ rón³² lí¹³ tiáunh¹ Cristo cá²hon³ quionh³ *Satanás, hi³ he³ yáh³ ca³tín¹ jan² tsá² tanh² ta²¹ Dió³² quionh³ jan² tsá² tiá² ta²¹ haih²¹? 16 ¿Hí¹ lí¹³ jmu³ tsá² lín³ hñú³ híen¹ quioh²¹ Dió³² cá²hon³ quionh³ dió³² tsá² lán¹? Qui¹ tí³la³ hñú³ híen¹ quioh²¹ Dió³² Tsá² liéih³² bíh¹ má²láí³ dí², la³jmí¹ ca³juáh³ jáun² hnga² Dió³² jmí¹ ca³juáh³ jáun² la³ lá²:

Má¹zián¹³ jná¹³ hñu³ tsí³ tsáu², hi³ ngí¹³ jná¹³ siáh³ ja¹ quioh²¹ tsú²;

jnë¹³ lín¹³ Dió³² Juo¹³ tsú²,

hi³ tsá² hí³ né³ lín¹³ tsá² tionh² jo³uón³² jné¹³.

17 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³juáh³ siáh³ Juo¹³ dí² la³ lá²:

Huen³ náh² ja¹ quioh²¹ tsá² la³ hí³, tí³ có³² tianh³ náh²,

ha³ lí²uú² lí¹ tí³ náh² cuonh² hi³ tiá² jí².

Hi³ jáun² bíh¹ lí¹³ he¹ jné¹³ hnoh²,

18 hi³ lín¹³ jná¹³ Ñeh² náh²,
 hi³ jáun² hnoh² né³ lín¹³ náh² jón³² jná¹³ tsá²mí³
 tsá²ñuh², juáh³ Juo¹³ dí² Tsá² cú² juenh².

7

1 Jáun² né³ reh², hnoh² tsá² jlánh¹ hnau³ jná¹³, hi³
 ní² bíh¹ jái¹³ hi³ ca³jmú³ tsú² ñí¹con² dí². Cun³ñí¹
 hi³ jáun² né³ cuí¹ má¹jín¹³ dí² ca³ti²¹ la³jí³² hi³ lí¹³
 lí³ hliáuh¹³ dí², uá¹ hi³ ngú³ uá¹ hi³ jmí²chí³, hi³ cuí¹
 tauh¹³ dí² ná¹chan¹ cu³ti³ ñí¹con² tsú² quí¹ cun³ñí¹
 hi³ juénh² dí² tsú².

Tsá² juú² Corinto zai³² jmí¹ tsí³

2 Hi³ jáun² né³, jéinh¹ tiá³ náh² honh² ñí¹con²
 jnoh¹; quí¹ tiá² má²ca³jmú¹³ yáh³ jnoh¹ hlah³
 ñí¹con² hí¹ jan² tsáu², sa³jun³ má²ca³hliah²¹
 jnoh¹ tsí³ tsáu², sa³jun³ hí¹ jan² yáh³ tiá² hin²
 má²ca³má¹can¹³ jnoh¹. 3 Jun³juáh¹³ hi³hliá² cué²³
 jná¹³ tso³ yáh³ hi³ juanh³² jná¹³ jái¹³ ní², quí¹ la³
 cun³ hi³ má²cá²juánh³² jná¹³ jáun² jmí¹tin² hi³
 uá¹ hi³ ziaun² dí² cu³lí²¹, uá¹ hi³ jún³ dí² cu³lí²¹,
 cun³ má²hu²¹ jáun² bíh¹ tsin³² jná¹³ quián¹³ hnoh².
 4 Cáun² tán¹ bíh¹ nio² tsin³² jná¹³ hi³ ca³tin¹ hnoh²,
 jí³ hi³ jlánh¹ tsa¹ jná¹³ siáh³.

Hi³ jáun² né³, ja¹ ca³la³ jí³² la³ cun³ hi³ ma³tso¹
 jnoh¹ tsí³, tí³ lí³mí¹ tiá³ niau³² bíh¹ tsin³² jná¹³,
 jí³ hi³ má²canh² lín³² hi³ hiún² tsin³² jná¹³; 5 quí¹
 tson² bíh¹ la³ cun³ jmí¹ cuo¹ jnoh¹ hué³² Mace-
 donia lá², hí¹ cónh³ yáh³ tiá² má²ca³cué³ jmá¹ hi³
 tauh¹³ jnoh¹ tie³, tí³la³ tí³ hlá² tí³ ní² bíh¹ ca³lí³
 zia³² uu³mí²tsi³², hniéi² bíh¹ ca³lí³ zia³² la³ cu³ la³

jéin³ quiú¹³ jnoh¹, ji³ hi³ lí¹ hú¹ cóh²¹ siáh³ tsí³
 jnoh¹ lí³. ⁶ Ti³la³ Dió³² má¹ná¹, Tsá² cue³² pi³ hñu³
 tsí³ tsá² tiú²uú² tiá³ nio² tsí³, ca³chá³ tsú² re² tsí³
 jnoh¹ cun³quionh³ hi³hliá² cuanh³ jáun² Tito ñí¹ lá².
⁷ Ti³la³ jun³juáh¹³ cun³ jmáh³ hi³hliá² cuanh³ jáun²
 yáh³ tsú², qui¹ ji³ hi³hliá² jlánh¹ re² má²nio² tsí³
 tsú² hnga² jmí¹ cuanh²¹ bíh¹ hi³ ca³jmuh³ hnoh².
 Ca³chá³ tsú² ñí¹con² jnoh¹ hi³ hnoh² jlánh¹ hen²
 honh² hi³ jie¹ náh² siáh³ jnoh¹, hi³ ca³chá³ tsú² siáh³
 hi³ hnoh² ca³ta³no¹ hlah³ honh² ca³ti²¹ hi³ jmí¹ lí³
 jáun², ji³ hi³ hain²¹ náh² siáh³ re² ti³ con² jná¹³. Jmí¹
 ca³chá³ tsú² jáun² jái¹³ ní² né³, ti³ lí³ mí¹ ca³lí³ hiún²
 bíh¹ tsin³² jná¹³.

⁸ Jáun² uá¹jinh¹ hlah³ ca³ta³no¹ honh² hnoh²
 cun³quionh³ sí² hi³ ca³zéin³² jná¹³ jáun² jmí¹tin²,
 tiú²uú² hlah³ jéin³² yáh³ jná¹³ ta³né³². Qui¹
 uá¹jinh¹ jmí¹ jéin³² jná¹³ ca³lá² hlah³ jmí¹tin²
 cun³ñí¹ hi³ ca³ta³no¹ cu³tiá³ hlah³ honh² hnoh²
 cun³quionh³ sí² jáun², ⁹ ti³la³ ta³né³² má¹ná¹,
 má²hiún² bíh¹ tsin³² jná¹³ qui¹ cun³ñí¹ hi³ ca³zah¹
 hnoh² jmí¹ honh² jmí¹ ca³ta³no¹ jáun² hlah³ honh²
 náh²; qui¹ jun³juáh¹³ hi³ ca³lí³ hiún² tsin³² jná¹³
 yáh³ hi³ ca³ta³no¹ hlah³ honh² hnoh². Qui¹ la³
 cun³ hi³ hnió³ Dió³² bíh¹ ca³ta³no¹ hlah³ honh²
 hnoh², hi³ jáun² hí¹ cáun² hi³ hlah³ tiá² la³ ca³jmú¹³
 yáh³ jnoh¹ ñí¹con² hnoh² cun³quionh³ sí² jáun².
¹⁰ Qui¹ ní¹juáh³ tá²no¹ hlah³ tsí³ tsú² la³ cun³ hi³
 hnió³ Dió³², jáun² za² bíh¹ jmí¹ tsí³ tsú², hi³ jáun²
 cun³quionh³ la³ jáun² bíh¹ liáun²³ tsú², hi³ jáun² tiá²
 lin¹ hniáuh³² yáh³ hi³ jeinh²¹ tsú² hlah³; ti³la³ tsá²

cáun² lí¹ nio² hlah³ tsí³ la³ cun³ qui³ lí²³ quioh²¹
jan² tsá² mi³ cuóun² má¹ ná¹, tsá² la³ hí³ dá² jún³ bíh¹.
11 Jmí¹ ca³ ta³ no¹ jáun² hlah³ honh² hnoh² la³ cun³
hi³ tí³² tsí³ Dió³², jsá¹ ní² jie³ né³ he³ ca³ lín¹³ náh²!
Cun³ ní¹ hi³ jáun² bíh¹ ca³ ma³ quien¹³ hnoh² jái¹³
jáun² jí³ hi³ ca³ cuéh¹ náh² jú¹ tson² la³ cun³ hi³ jmí¹
má² ca³ jmuh³ náh²; hi³ ca³ míh³ siáh³ honh² hnoh²
jí³ hi³ ca³ ta³ hú¹ cóh²¹ honh² hnoh². Ja³ bí¹ ca³ héih³
náh² honh² ní¹ con² jná¹³, hi³ ca³ lí³ hiún² siáh³
honh² náh² hi³ má¹ tson¹³ náh² tsá² ca³ jmú³ hí³ hi³
hlah³. Cun³ quionh³ la³ jí³² hi³ ní² má² ca³ ma³ jnia¹³
hnoh² hi³ tiá² tso³ la³ hauh³² yáh³ náh² ca³ tí²¹
hi³ jáun². 12 Hi³ jáun² né³, sí² hi³ ca³ zéin³² jná¹³
jáun² ní¹ con² hnoh², jun³ juáh¹³ ca³ jmú³² jná¹³ hi³
ca³ tin¹ jmáh³ la³ tsá² ca³ jmú³ hí³ tso³ yáh³, sa³ jun³
hi³ ca³ tin¹ tsá² ca³ jmú³ tsú² hí³ hi³ hlah³ ní¹ con²
siáh³, tí³ la³ ca³ zéin³² jná¹³ sí² jáun² hi³ jáun² lí³ tsin²
hnoh² ta³ ní¹ Dió³² hi³ tson² bíh¹ cu³ tí³ hnau³ náh²
jnoh¹. 13 Cun³ ní¹ hi³ jáun² né³, ca³ ta³ no¹ re² tsí³
jnoh¹.

Tí³ la³ jun³ juáh¹³ hi³ tí³ lí¹ ca³ ta³ no¹ jáun² re² tsí³
yáh³ jnoh¹, quí¹ ja³ bí¹ ca³ lí³ hiún² lín³² siáh³ tsí³
jnoh¹ jmí¹ ca³ neh²¹ jnoh¹ hi³ Tito má² hiún² lín³²
tsí³, quí¹ hliá² ca³ la³ jín³² bíh¹ hnoh² ca³ jmuh³ hi³
niau²¹ re² tin² tsí³ tsú². 14 Tiá² ca³ jmuh³ yáh³
hnoh² hi³ tá¹ zanh¹ jná¹³ hua³ heih²¹ ní¹ con² Tito
quí¹ hliá² ca³ juo³ jná¹³ tsú² hi³ hnoh² tsá² jlánh¹
tí³² tsin³² jná¹³. Tí³ la³ la³ jmí¹ má² ca³ lí³ tson² la³ jí³²
hi³ má² ca³ juáh¹³ jnoh¹ ní¹ con² hnoh², la³ jáun² bíh¹
má² ca³ lí³ tson² siáh³ uá² jai³² la³ jí³² jái¹³ hi³ ca³ za¹³

jnoh¹ jáun² Tito jmí¹ ca³ma³quien¹³ jnoh¹ hnoh² ñí¹con² tsú². ¹⁵ Hi³ jáun² hí³ né³, tí³ lí³ mí¹ má²hniau³ lín³² bíh¹ hnoh² ní¹ má¹tsau³² tsí³ hí³ jlánh¹ re² ca³ma³tih²¹ hnoh² la³jí³² hí³ ca³juáh³ tsú², jí³ hí³ ca³jmuh³ hnoh² siáh³ tsí¹juí³ náh² jmí¹ ca³hen³ náh² tsú², hí³ ca³la³ hí³ juénh² náh². ¹⁶ Jlánh¹ lí²hiún² tsin³² jná¹³ quí¹hliá² lí²³ nio² cáun² tsin³² jná¹³ hí³ ca³tin¹ hnoh² ca³ti²¹ lí³ua³ cáun² hí³ zia³².

8

Tsá² cue³² ca³la³ hí³ hiún² lín³² tsí³

¹ Hi³ jáun² né³ reh², ta³né³² má²hnáu² jnoh¹ chá¹³ ñí¹con² hnoh² ha³ lánh³ rón³² má²ca³ma³hau³ Dió³² ñí¹con² tsá² zian² la³jí³² cuáh³² hué³² Macedonia lá². ² Quí¹ uá¹jinh¹ tsá² ní² ca³há² ca³nga² uu³mí²tsi³² huáh² tsí³, cun³ jáun² ná¹hiún² lín³² bíh¹ tsí³ tsú²; hí³ uá¹jinh¹ tia³mii² lín³² tsú², cun³ jáun² má²ca³cué³ bíh¹ tsú² hliáun³ la³juah²¹ dúh¹ hí³ hánh³ lín³². ³ Jná¹³ cué²³ jú¹ tson² hí³ tson² bíh¹ ca³cué³ tsú² ca³la³ hí³ hiún² lín³² tsí³ la³ cun³ ñí¹ tú² ñí¹ tsin²³, hí¹ la³ tí³ tí³ chí¹nga² yáh³ la³ cónh³ bíh¹ hí³ tú² tsin²³ tsú², ⁴ hí³ ca³la³ hí³ ca³hiu³ ca³mí³ lín³² tsú² hí³ cué¹³ jnoh¹ jái¹³ hí³ ma³hon³ tsú² tsá² joh¹ Dió³² [tsá² zian² tí³ hué¹³ Judea]; ⁵ hí³ tí³ chí¹nga² bíh¹ ca³jmú³ tsú² la³ cónh³ bíh¹ hí³ jmí¹ hen² tsí³ jnoh¹ jmu³ tsú²; quí¹ la³ñí¹ tín² ca³chan³ tsú² jo³cuo² Ti³² Juo¹³ dí², jmí¹ lí²¹ jáun² né³ ca³chan³ tsú² siáh³ jo³cuo² jnoh¹ la³ cun³ hí³ quí³ hnió³ Dió³². ⁶ Hi³ jáun² bíh¹ má²ca³za¹³ jnoh¹ Tito, tsá² ca³ma³liáu³² hí³ ta²¹ jáun² ja¹ quián¹³ hnoh²,

hi³ cui¹ má¹hián² tsú² ta²¹ jáun² la³ cun³ hi³ ja³²
 mií³ honh² hnoh². 7 La³ji³² hi³ jmuh³² bíh¹ hnoh²
 jmuh³² náh² tí³ chí¹nga², uá¹la³ cun³ hi³ nio² cáun²
 honh² náh², jái¹³ hi³ hléh¹ náh², la³ji³² hi³ ñíh¹ náh²,
 la³ji³² hi³ hnáuh² náh² jmúh¹³, jí³ hi³ hnau³ náh²
 jnoh¹ ní² siáh³; ja³bí¹ la³ ní² uá²jai³² hniáuh³² já³²
 mií³ honh² náh² tí³ chí¹nga² ca³tí²¹ ta²¹ chu²¹ jáun²
 siáh³.

8 Jun³juáh¹³ hi³ jmu² héih³² yáh³ jná¹³ hi³ juanh³²
 ná¹ la³ ní²; jí³²la³ tí³ hnó³² jná¹³ hi³ lí³ ñíh¹³ náh²
 la³ cun³ hi³ ná¹hniá¹ tsá² siánh³ jmu³ bíh¹, hi³ jáun²
 lí³ lin¹ ní¹juáh³ hi³ hú¹tá¹ tson² hno³ hnoh² tsáu².
 9 Qui¹ má²ca³lí³ ñíh¹ bíh¹ hnoh² ha³ lánh³ lí³ mií³ hi³
 ja³² tsí³ Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí². Hí³ bíh¹ jan² Tsá²
 jmí¹ hánh³ lín³², tí³la³ ca³jmú³ tsú² hi³ tsí¹juí³ hnga²
 cun³ñí¹ hi³ hniau³ hnoh², hi³ jáun² la³ jáun² lí¹³ hi³
 lí³ hánh³ hnoh² cun³quionh³ hi³ ca³jmú³ tsú² jáun²
 tsí¹juí³.

10 Hi³ chú³² quián¹³ hnoh² bíh¹ hi³ hie²³ jná¹³ jú¹
 tson² ca³tí²¹ hi³ ní². Qui¹ la³ cun³ mií² cá²tsá³² máh³
 ca³ma³liauh²¹ hnoh² hi³ cueh³², tí³la³ jun³juáh¹³ hi³
 tí³ lí¹ cueh³² yáh³ náh², qui¹ ca³la³ hi³ hniá¹ bíh¹
 náh² cueh³². 11 Né³² né³, chú³² ma³hián¹³ náh²
 la³ cun³ rón³² hi³ ca³lí³ hniá¹ náh² jmúh¹³ jáun²
 jmí¹tin², hi³ jáun² cué¹ náh² la³ cun³ rón³² hi³ zia³²
 quián¹³. 12 Qui¹ ní¹juáh³ jan² tsáu² hú¹tá¹ cu³tí³
 hniá¹ hi³ cué³², jáun² lí² hiún² bíh¹ tsí³ Dió³² ca³tí²¹
 hi³ cue³² tsú² jáun² la³ cun³ hi³ zia³² quioh²¹; qui¹
 tiá² mí³² yáh³ Dió³² cáun² hi³ tiá² zia³² quioh²¹
 tsáu².

13 Qui¹ jun³juáh¹³ hi³ hniáuh³² lí³mii² yáh³ hnoh² cun³ñí¹ hi³ má¹hon¹ náh² tsáu², 14 qui¹ tí³la³ hi³ lí¹³ zian² cá²ren² bíh¹ náh² quiúnh¹ tsá² hí³. Ta³né³² zia³² quián¹³ hnoh² hi³ lí¹³ má¹hon¹ náh² tsá² hí³ la³ cun³ hi³ lí³ hniáuh³² quioh²¹ tsú²; qui¹ hu³ sa³ chau²¹ cáun² jmái¹ hi³ lí¹³ lí³ hniáuh³² ñí¹con² hnoh², hi³ jáun² tsá² hí³ má²zia³² quioh²¹ má¹jáun² hi³ ma³hau³ hnoh²; hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³ zian² hnoh² cá²ren². 15 La³ cun³ rá¹juáh³ jáun² ñí¹ Sí²: “Tsá² jmí¹ zia³² hliáun³ quioh²¹, tiá² hí³ ziau³ yáh³ quioh²¹ tsú²; hi³ tsá² jmí¹ zia³² cú¹pih²¹ quioh²¹ né³, tiá² hí³ ca³lí³ hniáuh³² yáh³ ñí¹con² tsú²”.

Tito quionh³ tsá² quionh³

16 Tí³la³ tiá¹hmah¹ Dió³² hi³ ca³jmú³ tsí³ Tito hi³ hniá¹ ma³hau³ hnoh² la³jmí¹ hniá¹ jná¹³. 17 Qui¹ jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³hliá² lí²juo³ jná¹³ hi³ tsó³² yáh³ tsú² hi³ lí²héi³² tsó³², qui¹ qui³ cónh³ jmí¹ la³ má²hu²¹ bíh¹ tsí³ tsú² hnga² hi³ tsó³², hi³ jáun² ta³né³² né³ má²tsó³² tsú² hi³ tsa³je³ hnoh² cun³ñí¹ hi³ hnió³ hnga².

18 Hi³ zen¹³ jnoh¹ siáh³ tsá² hí³ reh² dí², tsá² jlánh¹ re² hleh³² hí³ tsá² zian² la³jí³² cuáh³² quioh²¹, cun³ñí¹ hi³ jlánh¹ chu²¹ ta²¹ hi³ jmu² tsú² hi³ ngaí³² tsú² jáun² jú¹ chú³². 19 Jun³juáh¹³ jmáh³la³ hi³ ní² yáh³, qui¹ hí¹ la³ tí³ hmóu³² yáh³ tsá² cuáh³² ca³quianh³ tsú² hi³ ngí³² quiúnh¹ jnoh¹ hi³ ma³hau³ tsú² hná¹ ta²¹ hi³ jmu³² jnoh¹ hi³ ma³hon¹ jnoh¹ tsá² tia³mii². Ta²¹ jáun² jmu³² jnoh¹ hi³ jáun² lí³ quien² Tí³² Juo¹³ dí², jí³ hi³ má¹jnia¹³ jnoh¹ siáh³

hi³ jlánh¹ hniá¹ jnoh¹ jmú¹³ ta²¹. 20 Cun³quionh³ hi³ jmu³² jnoh¹ la³ ní², hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ tiá² hin² lí¹³ ziu³ hie³ jnoh¹ ca^{3ti}²¹ quie³ hi³ má^{2nio}² jáun² jo³cuo² jnoh¹. 21 Qui¹ ná¹jmu³² jnoh¹ pí³ hi³ la^{3j}³² hi³ jmu³² jnoh¹ lí³ re² tso², jun³juáh¹³ jmáh³la³ ta³ ní¹ Ti³² Juo¹³ yáh³ dí², qui¹ la³ jí³ ta³ ní¹ tsá²mi³cuóun² bíh¹ siáh³.

22 Jáun² cu³tsa³² quionh³ tsá² gon³ ní² tsú² zen¹³ jnoh¹ siáh³ cónh³ⁱ¹ jan² tsá² reh², tsá² má²ca³ma³jnia³² hiú² cuóh³² ní¹con² jnoh¹ hi³ dí¹quian¹ jmu³ lí³ua³ cáun² ta²¹; hi³ ta³né³² né³, tí³ jlánh¹ bíh¹ má²dí¹quian¹ tsú² cun³ní¹ hi³ má²cuóu³² tsú² hnoh². 23 Ní¹juáh³ zian² tsá² nga² jái¹³ hi³ ca^{3tin}¹ Tito, zéih³ tsú² hi³ tsá² jmu² ta²¹ cu³tsa³² quiúnh¹ jná¹³ bíh¹ ní³² hi³ má¹cau²¹ jnoh¹ hnoh². Hi³ ní¹juáh³ hi³ nga² tsú² siáh³ hi³ ca^{3tin}¹ tsá² reh² ní¹ hná¹ ní² né³, zéih³ tsú² hi³ tsá² ní² ca³ze³ tsá² tiáunh¹ la^{3j}³² cuáh³² bíh¹, jí³ hi³ lín³ tsú² siáh³ tsá² má²jnia³² hi³ quien² Cristo. 24 Hi³ jáun² né³, chú³² ma³jnia¹³ náh² ní¹con² tsá² zian² la^{3j}³² cuáh³² tí³ lá² hi³ cu^{3tí}³ hno³ hnoh² tsá² ní², hi³ má¹jnia¹³ náh² siáh³ ní¹ ta³ ní¹ la^{3j}³² tsá² cuáh³² hi³ cu^{3tí}³ zia³² jái¹³ hi³ jmú¹³ jnoh¹ tsah¹ ca^{3tin}¹ hnoh².

9

Quie³ hi³ cunh²³ tsú² ca^{3tin}¹ tsá² reh²

1 Hi³ jáun² né³, ca^{3ti}²¹ quie³ hi³ cunh²¹ dí² jáun² hi³ ca^{3tin}¹ tsá² hí³ joh¹ Dió³², tiá² lin¹ nga³ jmí¹ hniáuh²¹ yáh³ hi³ jmu¹ jná¹³ sí² lá² ní¹con² hnoh², 2 qui¹ má²ño¹ jná¹³ hi³ cu^{3tí}³ hiún² lín³²

bíh¹ honh² hnoh² hi³ má¹hoh³ náh². Hi³ jáun² né³, má²cá²jmú³² jná¹³ tsah¹ hi³ ca³tin¹ hnoh² ñí¹con² tsá² hué³² Macedonia lá², cun³ñí¹ hi³ hnoh² tsá² zian² náh² hué³² Acaya ní² má²tiáunh¹ náh² hua³jan²¹ la³ cun³ mii² cá²tsá³² máh³ hi³ cuéh¹ náh². Hi³ jáun² juóun³² tsá² hi³ má²ca³lí³ hiún² siáh³ tsí³ cun³ñí¹ hi³ ná¹hiún² honh² hnoh². ³ Tí³la³ cun³ jáun² zein³² bíh¹ jná¹³ tsá² reh² dí² lá², qui¹ ní² lí¹ tiá² ca³lí³ quien² hi³ jmu² jná¹³ tsah¹ hi³ ca³tin¹ hnoh² hi³ ca³tí²¹ hi³ ní². Jáun² né³, hniáuh³² tiáunh¹ hnoh² hua³jan²¹ hi³ má¹tih²¹ la³ cun³ hi³ má²ca³juo³ jná¹³ tsáu²; ⁴ qui¹ ní² lí¹ já¹taunh²¹ gon³ gáun³ tsá² Macedonia quiún¹ jná¹³, má¹jáun² jie³ tsú² hi³ tiá² hua³jan²¹ la³ tiáunh¹ yáh³ hnoh², jáun² hua³heih²¹ bíh¹ tá¹tau¹ jnoh¹ lí¹³, jí³ hnoh² ní² siáh³, qui¹ jlánh¹ má²ca³juáh¹³ jnoh¹ hi³ nio² cáun² tsí³ jnoh¹ hi³ ca³tin¹ hnoh². ⁵ Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹ má²ca³lén¹³ jná¹³ hi³ hniáuh³² mí¹³ jná¹³ hi³ chú³² ñí¹con² tsá² reh² lá² hi³ tsa³taunh¹ tsú² chí¹ján³ hi³ ma³hau³ tsú² hnoh² hi³ má¹hiánh¹³ náh² la³ cun³ hi³ ca³jmuh³ náh² jáun² jái¹³ jmí¹tin² hi³ cuéh¹. Hi³ jáun² la³ jáun² má²rá¹lí³ hua³jan²¹ ní¹ má¹cá²chó³² jná¹³, hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí³ lin¹ hi³ hnoh² ja³² mií³ honh², jun³juáh¹³ cáun² hi³ di³quiaun¹ jnoh¹ jmái¹ yáh³.

⁶ La³ cun³ hi³ qui³ ná¹juáh²³ jáun² tsáu², hi³ ní¹juáh³ tsá² jñí³² cú¹pih²¹, jáun² cú¹pih²¹ bíh¹ loh² tsú²; tí³la³ tsá² jñí³² hliáun³ né³, hliáun³ bíh¹ loh². ⁷ Hi³ jáun² ma³ quin³² ma³ jan³² tsáu² hniáuh³² cué³² la³ cun³ hi³ má²ca³lín¹³ hñu³ tsí³, tí³la³ tiá²

hniáuh³² yáh³ cué³² tsú² ta³ hlah³ nio² tsí³ má¹ná¹,
 ho³lá²dá² ta³ tion³; quí¹ Dió³² tí³² tsí³ tsá² cue³²
 ca³la³ hi³ hiún² tsí³ bíh¹. 8 Hi³ Dió³² bíh¹ Tsá²
 tin² ma³mieh² hnoh² tí³ chí¹nga² la³ cónh³ bíh¹ hi³
 lí³hniauh²³ ñí¹con² hnoh², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ lí¹³
 lí³zia³² la³jí³² hi³ hniáuh³² ñí¹con² hnoh² hmóu³², hi³
 cué³² tsú² siáh³ ca³la³ hi³ tú² hi³ ziún²³ bíh¹ ñí¹con²
 hnoh², hi³ jáun² lí¹³ má¹hoh³ hnoh² ca³tí²¹ lí³ua³
 cáun² ta²¹ chu²¹. 9 Quí¹ ñí¹ Sí² rá¹juáh³ la³ lá²:

Tsá² cue³² ca³la³ hi³ tí² hie²³ ñí¹con² tsá² tia³mii²,
 jmí¹ líh³ bíh¹ tiá² táuh³ la³jí³² hi³ chu²¹ hi³ jmu² tsú²
 jáun².

10 Hi³ jáun² Tsá² cue³² jún² hi³ jñi³² tsú² jí³ má³² hi³
 cúh² tsú² cué³² hnoh² la³jí³² jún² hi³ jánh¹ náh², jí³
 hi³ ma³hliáun³ tsú² hi³ ló³² jáun² quián¹³ hnoh² hi³
 jmúh¹³ náh² ta²¹ chu²¹. 11 La³ jáun² bíh¹ lí¹³ lí³ hánh³
 hnoh², hi³ jáun² lí¹³ cuéh¹ náh² ca³la³ hi³ lí¹ má²tí²
 má²hie²³ ñí¹con² tsáu². La³ jáun² bíh¹ lí¹³ hi³ juóun³²
 tsáu² cuéh³² tiá¹hmah¹ Dió³² cun³quionh³ hi³ he³
 tsú² hi³ cháh¹³ hnoh² jáun² jo³cuo² jnoh¹. 12 Quí¹
 ní¹juáh³ ní¹ má¹ca³ma³hon¹ jnoh¹ tsá² joh¹ Dió³²
 cun³quionh³ hi³ cueh³² náh² jáun², jun³juáh¹³ jí³²la³
 tí³ cueh³² náh² hi³ lí³hniauh²³ ñí¹con² yáh³ tsú², quí¹
 ja³bí¹ la³ jáun² ná¹jmuh³² náh² hi³ juóun³² tsá² cue³²
 siáh³ tiá¹hmah¹ lín²¹ ñí¹con² Dió³² bíh¹. 13 Hi³ jáun²
 jnoh¹ quiúnh¹ tsá² hí³jlánh¹ ma³quien¹³ jnoh¹ Dió³²
 quí¹ cun³quionh³ hi³ ma³hon¹ náh² jáun² bíh¹ tsú²
 ma³jnia¹³ náh² hi³ tson² ma³tih²¹ náh² jú¹ chú³²
 quioh²¹ Cristo cun³ñí¹ hi³ ma³hon¹ náh² tsú² ca³la³
 hi³ tí² hie²³; la³ má²quionh³ juóun³² lín³² tsá² siánh³

siáh³. 14 Hi³ jáun² tsá² hí³ ca³la³ hi³ hniau³ lín³²
tsú² hnoh² hi³ liéinh³² Dió³² hi³ ca³tin¹ hnoh²,
cun³ñí¹ hi³ Dió³² má²ca³ma³jnia³² hi³ ja³² mií³ tsí³
cun³quionh³ hi³ jmuh³² hnoh². 15 jlánh¹ tiá¹hmah¹
Dió³² qui¹hliá² má²ca³cué³ tsú² cáun² hi³ jlánh¹ bíh¹
quien², hi³ ca³la³ hí¹juáh³ tiá² né¹ dí² he³ lánh³ rón³²
juáh¹³!

10

*Jái¹³ hi³ ho² Po¹ hi³ lín³ tí³² tsá² quian³² jë¹ Dió³²
(Gálatas 1:11-2:21)*

1 Hi³ jáun² né³, jná¹³ Po¹, zia³² hi³ hiú² mí²³
jnë¹³ ñí¹con² hnoh² cun³ñí¹ hi³ Cristo jmu² juenh²
tsí³, hi³ ja³² siáh³ mií³ tsí³. Zian² tsá² ná¹juáh²³
hi³ tsí¹juí³ cu³tí¹³ bíh¹ néh¹ jná¹³ ní¹juáh³ jmái¹ hi³
zenh² ná¹ ta³ máh¹ hnoh², tí³la³ ní¹juáh³ ñí¹ siáh³
bíh¹ má²cuon¹ jná¹³, jáun² má¹jáun² néh¹ jlánh¹
má²jmu² jná¹³ quien². 2 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³,
mí²³ jná¹³ ñí¹con² hnoh² hi³ ní¹ má¹ngau³² jná¹³
hi³ ñí¹jie¹ ná¹ hnoh², ha³ lí² lí¹ jmú² hnoh² hi³
tion³ hniáuh³² jmu¹ jná¹³ quien² ñí¹con² ma³ jan²
hnoh², qui¹ tiá² juénh² yáh³ jná¹³ má¹jéinh³ jmái¹
quiúnh¹ tsá² ná¹juáh²³ hi³ hi³ jnoh¹ jmu³² ta²¹
la³ cun³ qui³ jmu² tsá²mí³cuóun². 3 Qui¹ uá¹jinh¹
tson² tsá²mí³cuóun² bíh¹ jnoh¹, tí³la³ tiá² jmu³²
yáh³ jnoh¹ hniéí² la³ cun³ qui³ jmu² tsá²mí³cuóun².
4 Qui¹ jun³juáh¹³ jmu³² jnoh¹ hniéí² cun³quionh³ hi³
la³ jmúh³² jáun² tsá²mí³cuóun² ta²¹ ní¹ má¹tí³ ñí¹
jmu³ hniéí² yáh³, tí³la³ cun³quionh³ pí³ hi³ cue³²
Dió³² bíh¹ táí² jnoh¹ chú¹ jñeih²¹ tá¹³ tsá² hau² dí²,

uá¹jinh¹ ná¹lín²³ tsú² hi³ tiá² hi³ háinh¹³ zia³². 5 Hi³ jáun² la³ ní² bíh¹ hin³² jnoh¹ la³jí³² jái¹³ hi³ lí¹ chin² tsáu² chí¹ jí³ lí³ua³ cáun² hi³ jmu² tsáu² quien² hi³ qui² jnai³² jui³² hi³ jáun² tiá² lí¹³ lí³ cuóun³² tsáu² Dió³². Cun³quionh³ hi³ cah¹ jnoh¹ jáun² jmái¹ la³jí³² hi³ lín²³ tsáu², la³ jáun² bíh¹ janh²¹ jnoh¹ tsáu² hi³ ma³tí³² ñí¹con² Cristo. 6 Hi³ jáun² hiún² bíh¹ tsí³ jnoh¹ má¹tson¹³ lí³ua³ jan² tsá² tiá² nieh³, ní¹juáh³ má²ma³tih²¹ hnoh² re² lín³².

7 Hnoh² dá² cáun² lí¹ jieh³² náh² la³ cun³ hi³ jniá³ jmáh³la³ tí³ coh³ bíh¹. Ní¹juáh³ zian² tsá² lín²³ hi³ tson² bíh¹ má²hún¹ tsú² jo³cuo² Cristo, hniáuh³² bíh¹ cháu³² tsú² tsí³ hi³ ja³bí¹ jnoh¹ siáh³ uá²jaí³² má²tiáuh¹ jo³cuo² Cristo. 8 Hi³ jáun² uá¹jinh¹ lín²³ hnoh² hi³ chí¹nga² ca³lá² ma³quien¹³ jná¹³ jái¹³ hi³ hau³² jnoh¹, cun³ tiá² lí³ heh¹ bíh¹ jná¹³; qui¹ jái¹³ hi³ hau³² jnoh¹ jáun² ca³cué³ hnga² bíh¹ Tí³² Juo¹³ dí² hi³ jmú¹³ jnoh¹ hi³ lí³hún¹ honh² náh² ca³tí²¹ hi³ tanh¹³ náh² ta²¹ Dió³², jun³juáh¹³ hi³ jmú¹³ jnoh¹ hi³ tí³ tsa³hín³ yáh³ hnoh². 9 Su³uú² lín²³ hnoh² hi³ zein³² jná¹³ sí² lá² cun³ñí¹ hi³ hnó³² jná¹³ hi³ juénh¹³ hnoh². 10 Qui¹ zian² ma³jan² tsá²juáh²³ hi³ jlánh¹ pin³ jái¹³ tloh³ sí² hi³ zein³² jná¹³, jí³ hi³ jlánh¹ cáu² niéih³ siáh³, tí³la³ ní¹juáh³ jmái¹ hi³ zenh² jná¹³ ñí¹ hó²¹ñí¹ tsú², jáun² jan² tsá² huá¹ tsí³ bíh¹ néh¹ jná¹³, hi³ jun³ lin¹ yáh³ néh¹ hléh²³ jná¹³. 11 Tí³la³ cuí¹ lí³ ñí³² tsá² juáh²³ la³ ní² hi³ cá²ren² bíh¹ lí³ ta²¹ hi³ jmu³² jnoh¹ ní¹juáh³ hi³ tiauh² jnoh¹ ja¹ quián¹³ hnoh² la³ má²quionh³ jái¹³ tloh³ sí² hi³ zen²³ jnoh¹

ñí¹con² hnoh² jmái¹ hi³ tiauh² jnoh¹ ñí¹ uóunh³ ní² siáh³.

12 Jmí¹líh³ tiá² ja³² tsí³ jnoh¹ hi³ jmú¹³ jnoh¹ cá²ren² quiúnh¹ tsá² lí¹ hleh³² re² ca³tin¹ hmóu³², sa³jun³ hi³ cunh²¹ jnoh¹ ta²¹ quiú¹³ quiúnh¹ tsú². Quí¹ ní¹ má¹ca³chu³ ca³ñih³ tsá² la³ hí³ má²tún² hmóu³² cun³quionh³ héih³² hi³ lí¹ ca³chin² chí¹, ho³lá²dá² cunh³ tsú² tá¹³ quionh³ tsá²;ján² tsá²;ján², jáun² tsá² la³ hí³ lí¹ jmu² cáun² hi³ cáun¹ bíh¹. 13 Tiá² tsah¹ yáh³ jnoh¹ ca³ti²¹ cáun² hi³ tiá² ca³ta¹, quí¹ jnoh¹ cáun² jmu³² ta²¹ la³ cun³ rón³² lí³ héih³² hi³ cue³² Dió³² bíh¹, hi³ hnga² hí³ bíh¹ ca³jmú³ héih³² hi³ ca³ñí¹jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ la³ tí³ ja¹ quián¹³ hnoh² ní². 14 Cun³ñí¹ hi³ jáun² bíh¹, jáun² jmí¹ ca³jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ ja¹ quián¹³ hnoh² jmí¹tin², ha³ tiá² lí³ yáh³ cáun² ñí¹ tí³ có³² ñí¹ tiá² ca³lí³hnió³ Dió³² hi³ lí¹³. Quí¹ jnoh¹ bíh¹ tsá² la³ñí¹ hi³ ca³ñí¹hléh¹³ jú¹ chú³² hi³ ca³tin¹ Cristo ca³la³ tí³ ja¹ quián¹³ hnoh². 15 Ha³ tiá² jmu³² yáh³ jnoh¹ tsah¹ ca³ti²¹ tá¹³ tsá² siánh³ la³jmí¹ lí³ hi³ ta²¹ jáun² quiú¹³ jnoh¹. Tí³la³ hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ cun³quionh³ hi³ tí³ lí³mí¹ má²táunh²³ hnoh² ta²¹, jáun² tí³ lí³mí¹ re² má²lí¹³ bíh¹ jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ ja¹ quián¹³ hnoh²; tí³la³ jmáh³la³ la³ cun³ héih³² hi³ jmu² Dió³² bíh¹ jmú¹³ jnoh¹ ta²¹ má¹ná¹. 16 Hi³ jáun² má¹lí³² jáun² né³, hu²¹ tsí³ jnoh¹ hi³ tsá¹hléh¹³ jnoh¹ jú¹ chú³² jáun² ñí¹ siáh³ siáh³, ca³la³ tí³ ñí¹ uóunh³, ngá¹³ ñí¹ tionh¹ hnoh² ní²; quí¹ tiá² hnáu² yáh³ jnoh¹ jmú¹³ tsah¹ cun³quionh³ tá¹³ tsá² siánh³.

17 Hi³ jáun² ní¹juáh³ zian² tsá² hnió³ jmu³ tsah³,

cuí¹ jmu¹ tsú² tsah³ hi³ ca³tin¹ Tĩ³² Juo¹³ bíh¹ dí².
 18 Qui¹ tiá² lin¹ ñí¹ jmu³ ta²¹ yáh³ ní¹juáh³ hi³ jmu²
 tsú² quien² hnga², tí³la³ ní¹juáh³ Tĩ³² Juo¹³ bíh¹ dí²
 juáh³ hi³ má²lí²jmu³ tsú² re², hi³ jáun² tson² bíh¹
 cu³tí³ má²lí²jmu³ tsú² re².

11

*Po¹ hie³² ha³ lánh³ jmu² tsá² lí¹ juáh²³ hi³ lín³ tí³²
 tsá² quian³² jē¹ Dió³²*

1 ¿Tiá¹ jmúh¹³ hnoh² tiá³ juenh² honh² hi³ hléh¹³
 jná¹³ ca³lá² la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹? Qui³
 cónh³ tsá² jmuh³² juenh² honh² bíh¹ hnoh². 2 Tĩ³la³
 la³ñí¹ tín² hno³² jná¹³ hi³ lí³ ñíh¹³ náh² hi³ hi³² tsin³²
 jná¹³ hi³ ca³tin¹ hnoh², la³ cun³ qui³ jmu² hnga²
 Dió³². Qui¹ hno³² jná¹³ má¹jnia¹³ hnoh² ñí¹con²
 Cristo la³ jmí¹ má²jnia² tsú² jan² tsá² tsá¹mái¹³ jon²
 hi³ tiá² tso³ má²ca³jmu³ ñí¹con² tsá² lí¹³ ñí²cuo², qui¹
 jná¹³ má²cá²jmu³² jái¹³ ñí¹con² Cristo. 3 Qui¹ hi³²
 tsin³² jná¹³ ho³ sa³ ní² lí¹ ca³hliáh² honh² hnoh² hi³
 tianh¹³ náh² tí³ có³² ñí¹con² Cristo hi³ tiú²uú² jí²
 honh² náh², hi³ jmí¹ ma³tsú¹ ma³jonh²¹ náh² tsú²
 la³jonh³ jmí¹ honh², la³jmí¹ ca³lí³can² jáun² hla¹ Eva
 hi³ ca³ma³cau² jáun² jáh³hláinh¹ hí³ cun³quionh³ jú¹
 tí¹jái². 4 Qui¹ hnoh² dá² cáun² lí¹ hen²³ náh² re²
 lí³ua³ jan² tsá² tsá²hléh² jái¹³ la³ siáh³ hi³ ca³tin¹
 Jesús la³ cónh³ bíh¹ jái¹³ hi³ tsa³hléh¹³ jnoh¹ quioh²¹
 tsú² ñí¹con² hnoh²; hi³ cáun² lí¹ tanh²³ náh² ta²¹
 jan² jmí²chí³ siánh³ la³ cónh³ bíh¹ Jmí²chí³ hi³
 má²ca³hen³ náh², jí³ hi³ cáun² lí¹ héih²³ náh² siáh³
 cáun² jú¹ siáh³ la³ cónh³ bíh¹ jú¹ chú³² hi³ má²hian²

náh² jáun². ⁵ Hi³ jáun² né³, uá¹jin¹ tiá² jmí¹ ca³tin¹ jná¹³ hi³ juah²¹ la³ lá², tí³la³ len³ jná¹³ hi³ tiá² lí² huen³ yáh³ jná¹³ hí¹ cú¹pih²¹ la³ cónh³ bíh¹ tí³² quian³² hí³ jē¹ Dió³², tsá² jlánh¹ néh¹ ná¹ñi³² hí³. ⁶ Qui¹ uá¹ cun³ tson² hi³ tiá² tin² jná¹³ hléh¹³ re², tí³la³ tiá² lí³ yáh³ la³ ní² la³jí³² hi³ ño¹ jná¹³; hliáun³ jéin³² bíh¹ má²ca³lí³ lin¹ hi³ tson² bíh¹ la³ jáun² lí³ cun³quionh³ la³jí³² hi³ má²ca³jmú¹³ jnoh¹ jáun².

⁷ Tiá² né¹ ¿hí¹ hlah³ uá¹ la³ ca³jmú³² jná¹³ cun³ñi¹ hi³ ca³jmú³² jná¹³ jáun² hi³ hnoh² bíh¹ tsá² quien², hi³ jáun² jná¹³ né³ jan² tsá² huen³ bíh¹ jmí¹ ca³hléh³ jná¹³ jáun² jú¹ chú³² quioh²¹ Dió³² ta³ tiá² hmah²¹ ca³cán³ jná¹³ ñi¹con² hnoh²? ⁸ Lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ ca³hain³² bíh¹ jná¹³ quie³ quioh²¹ tsá² zian² hliáun³ cuáh³² ñi¹ hná¹ ní² jmí¹ cá¹héi²¹ jná¹³ jáun² quie³ hi³ ca³cué³ tsú² tá¹la³ ca³ma³cau²¹ jná¹³ jáun² hnoh². ⁹ Qui¹ tá¹la³ jmí¹ cuon¹ jná¹³ jáun² quiúnh¹ hnoh² ca³chó³² jmái¹ hi³ zia³² hi³ ca³lí³ hniáuh³² ñi¹con² jná¹³, tí³la³ tiá² liá¹ héi² ca³quiaun¹ yáh³ jná¹³ hnoh², qui¹ tsá² reh² zian² tí³ hué³² Macedonia lá² bíh¹ ca³cué³ la³jí³² hi³ ca³lí³ hniáuh³² quion²¹ jná¹³ jmí¹;jáun². Hi³ jáun² la³ ní² bíh¹ ca³jmú³² jná¹³ hua³hín¹³ hi³ tiá² liá¹ héi² ca³quiaun¹ yáh³ jná¹³ hnoh², hi³ sa³jun³ chau²¹ yáh³ jmái¹ hi³ jmu¹ jná¹³ la³ jáun². ¹⁰ La³jmí¹ cuo² jná¹³ jú¹ tson² quioh²¹ Cristo, la³ jáun² bíh¹ ño¹ jná¹³ siáh³ hi³ hí¹ jan² tsá² zian² hué³² Acaya ní² tiá² lí¹³ quin³ la³ cun³ hi³ tsah¹ jáun² jná¹³ ca³tí²¹ hi³ ní². ¹¹ ¿He³ láih³² juáh¹³? ¿Hí¹ cun³ñi¹ hi³hliá² tiá² hnau³ jná¹³ hnoh²? Tí³la³ Dió³² ñi³² hi³ hnau³ lín³² bíh¹ jná¹³ hnoh².

12 Hi³ jáun² jmu¹ bíh¹ jná¹³ ta²¹ quion²¹ la³ má²jmu² jáun², jáun² tiá² lí³ quien² jē¹ tsá² ñi³tú¹ ñi³lín¹³ ní², tsá² jmu² hí³ tonh² hi³ juáh³ hi³ ta²¹ quioh²¹ hí³ néh¹ dí² uá²jai³² lí³ la³jmí¹ lí³ ta²¹ quiú¹³ jnoh¹. 13 Tsá² lín¹ tí³² tí¹jái² bíh¹ hí³ hi³ lí¹ juáh³ hi³ ná¹lín³ *tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³², tsá² lí¹ má²cau², tsá² tí³ lí¹ jnia³² la³jmí¹ jnia³² tí³² tsá² quian³² jē¹ Cristo. 14 Jun³juáh¹³ lín¹ hi³ lí³ tsa³caún² tsí³ yáh³ dí² ca³tí²¹ hi³ ní², quí¹ ja³bí¹ hnga² yáh³ *Satanás tin² hi³ jinh²¹ hi³ jnia³ la³jmí¹ jniá³ tsá²cuú² tsá²ta³ Dió³², tsá² zian² ñí¹ tie³ joh¹. 15 Hi³ jáun² dá² huán¹ tsí³ bíh¹ lí¹³ hi³ tsá² lín³ hí³ quian²¹ tsá² hláinh¹ tin² jmu³ hi³ jinh²¹ hi³ jnia³ la³jmí¹ jniá³ tsá² jmu² ta²¹ chu²¹. Tí³la³ ñí¹ ca³táuh³ jmái¹ má¹ná¹, cun³ hiáuh³ bíh¹ tsú² la³ cun³ hi³ ca³tin¹ hiáuh³.

Po¹ má²tso² tsí³ cun³ñí¹ hi³lín³ tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³²

16 Jáun² né³, juanh³² jná¹³ siáh³ cónh³, hi³ tiá² hniáuh³² lín¹³ náh² hi³ hú¹tá¹ tson² bíh¹ cú¹juón¹ jná¹³. Tí³la³ ní¹juáh³ hi³ má²ná¹lín²³ náh² la³ ní², jáun² cué¹ náh² tiá³ jái¹³ hi³ hléh¹³ jná¹³ cáun² jú¹ te³ quion²¹, jáun² lí¹³ jmu¹ jná¹³ ca³lá² tonh². 17 Jun³juáh¹³ lín³ jná¹³ la³jmí¹ lín³ Tí³² Juo¹³ yáh³ dí² ní¹ má¹tí³ ñí¹hléh¹³ jná¹³ cá² jon¹ jái¹³ lá², quí¹ tá¹la³ cuá¹tsah¹ jná¹³ lá² cú¹píh²¹, cu³tí³ hléh¹³ jná¹³ la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹ bíh¹. 18 Quí¹ zian² juóun³² tsá² jmu² tsah³ ca³tí²¹ hi³ zia³² ñí¹ hué²¹ lá², jáun² ja³bí¹ jná¹³ siáh³ uá²jai³² ñí¹jmu¹ ca³lá² tsah¹. 19 jHnoh² bíh¹ tsá² tí³ jlánh¹ bíh¹ quia³lín³ jmí¹ honh²

náh², hi³ jáun² jlánh¹ re² tion²³ náh² honh² jái¹³
 quioh²¹ lí³ua³ jan² tsá² cú¹juón¹! 20 Quí¹ re² lín³²
 bíh¹ tion²³ náh² honh² ñí¹con² tsá² dí²quiaun³ náh²
 jmái¹ hi³ má¹cú¹ má¹hain²¹ náh², tsá² jmu² ca³la³
 hi³ pa²¹ rón³² láí¹ ca³tí²¹ la³jí³² hi³ zia³² quián¹³
 náh², tsá² cáun² lí¹ hiá² lí² jla²³ hnoh², tsá² jmu²
 quien² ñí¹con² hnoh², jí³ tsá² pá²³ siáh³ máh¹ náh².
 21 Uá¹jinh¹ heh¹ jná¹³ ca³lá² hi³ juanh²¹ la³ lá², tí³la³
 jnoh¹ né³, tiá² ca³tia³ yáh³ tsí³ hi³ jmí¹ jmú¹³ la³ ní².
 Tí³la³ la³ cun³ hi³ tiá²³ tsí³ tsá² siánh³ hi³ hléh³², ja³
 bíh¹ jná¹³ siáh³ chá²³ tiá³ tsin³² hi³ hléh¹³, uá¹jinh¹
 la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹. 22 ¿Hí¹ tsá² hleh³²
 jú¹jma² *hebreo tsá² hí³ juáh¹³? Quí¹ ja³bí¹ jná¹³
 yáh³ uá²jai³² hléh²³ jái¹³ hebreo. ¿Hí¹ tsá² juo³
 tsá² *Israel tsá² hí³? Quí¹ ja³bí¹ jná¹³ yáh³ uá²jai³²
 jan² tsá² la³ hí³. ¿Hí¹ tsá² jón²zih¹ jón²cho¹ hla¹
 Há²bran²¹ tsá² hí³? Quí¹ ja³bí¹ jná¹³ yáh³ uá²jai³²
 jan² tsá² hí³. 23 ¿Hí¹ tsá² ná¹lín³ quian²¹ Cristo
 tsá²hí³? Jná¹³ bíh¹ jan² tsá² tí³ jlánh¹ bíh¹ lín³
 quian²¹ Cristo la³ cónh³ bíh¹ tsá² hí³, uá¹jinh¹ jái¹³
 ní² quion²¹ jná¹³ lí³ la³jmí¹ lí³ jè¹ jan² tsá² cú¹juón¹.
 Quí¹ jná¹³ bíh¹ jan² tsá² tí³ jlánh¹ bí¹ má²cá²jmú³²
 ta²¹ la³ cónh³ bíh¹ tsá² hí³, hi³ tí³ jlánh¹ má²ca³pi³
 ca³jauh³ jná¹³ tsáu² siáh³ la³ cónh³ bíh¹ tsá² hí³, hi³
 tí³ jlánh¹ má²ca³jnáí³² jná¹³ tsú² siáh³ hñu³mí¹ñí², jí³
 hi³ hliáun³ jéin³² siáh³ pih²¹ tiá² jun³ jná¹³. 24 Hñá³
 jéin³² siáh³ má²ca³quiú³ ca³po³ jná¹³ tsá² *judíos
 tán¹ ma³ quiú³quia³ñu³ tsi³². 25 Hi³ jáun² hñí³²
 jéin³² siáh³ ca³po³ jná¹³ tsá² siánh³ cun³quionh³
 hmá² tiéi¹³, hi³ cu³ jéin³² né³ ca³qui³ ca³jnauh³ jná¹³

tsáu² quín¹. Hi³ hni³² jéin³² siáh³ ca³ja³hanh³² mu² hi³ jmí¹ hún¹ jná¹³ chu³ jmái², hi³ cu³ jéin³² né³ ca³niuh³² jná¹³ ñí¹ jmí²miih²¹ cú² jmái¹ cú² nie² hi³ ca² jná¹³ jmái². ²⁶ Hliáun³ jéin³² bíh¹ má²ca³lí³ zia³² hi³ háinh¹³ ñí¹con² jná¹³ tá¹la³ má²ca³tí² ca³ngí³ jná¹³, uá¹la³ cun³ ní¹ má¹ca³han¹ jná¹³ cua³, hi³ zian² siáh³ háin²; hi³ ca³lí³ zia³² siáh³ hi³ háinh¹³ ja¹ quioh²¹ tsá²co¹ jná¹³, ji³ ja¹ quioh²¹ *tsá²ca²jo²¹ ní² siáh³. Má²ca³lí³ zia³² siáh³ hi³ háinh¹³ ñí¹con² jná¹³ já¹ juú² ji³ ñí¹ náí²; ñí¹ jmí²miih²¹, ji³ ja¹ quioh²¹ tsá² lí¹ juáh³ hi³ lín³ tsá² reh² ní² siáh³. ²⁷ Hliáun³ bíh¹ ta²¹ má²ca³lí³ zia³² ñí¹con² jná¹³, ji³ uu³ mí²tsí³² ní² siáh³. Hliáun³ jéin³² bíh¹ tiá² má²ca³cuóun² jná¹³, hi³ má²ca³ma³tso¹ jná¹³ tsin³² hi³ ñí¹cuóun²¹ ná¹ ji³ hi³ hi¹quiéin² siáh³ tsin³². Hliáun³ jéin³² má²ca³ma³tso¹ jná¹³ tsin³² hi³ tiá² má³² zia³² cuh²¹, hi³ cuóu³, ji³ hi³ tiá² zia³² hán² jná¹³ ní² siáh³.

²⁸ Zia³² bíh¹ ñí¹ hná¹ ní², tí³la³ ñí¹ ca³la³ jí³² má¹ná¹, zia³² cáun² lio²¹ héi² ñí¹con² jná¹³, hi³ hi³² jáun² tsin³² jná¹³ hi³ ca³tin¹ tsá² zian² la³jí³² cuáh³². ²⁹ Qui¹ ní¹juáh³ zian² tsá² tiá² pin³ tsí³, jáun² lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ jná¹³ bíh¹ tiá² pin³, hi³ ní¹juáh³ zian² jan² tsá² ca³jmú³ hi³ tánh³² tsáu² tso³, jáun² hlah³ bíh¹ jéin³² jná¹³ ji³ hi³ míh²³ siáh³ tsin³² jná¹³. ³⁰ Hi³ jáun² ní¹juáh³ hniáuh³² hi³ jmu¹ jná¹³ tsah¹ né³, jmu¹ bíh¹ jná¹³ ca³tí²¹ cáun² hi³ jmu² lin¹ hi³ jná¹³ jan² tsá² tsí¹juí³. ³¹ Dió³² Jméi² Jesucristo Tí³² Juo¹³ dí², Tsá² ca³ta¹ dí² hi³ má¹tsú¹ má¹jonh²¹ cun³ jmí¹hi³nio², Tsá² hí³ bíh¹ ñí³² hi³ tiá² tí¹ jáin² yáh³

jná¹³. 32 Quí¹ jmí¹ ñéi¹ jná¹³ jáun² já¹ juú² Dam-
 asco, jáun² tsá² ho² ta²¹ juú² jáun², tsá²cuú² tsá²ta³
 re²¹ Aretas ca³chan³ hliáu³ ñí¹ lí³ ho³hñú¹³ hiah³²
 hu²¹ juú² jáun², hi³ jmí¹ hnió³ tsú² hi³ ma³tsau¹³
 jná¹³; 33 ti³la³ jui³² ho³tá²quié² hiah³² hu²¹ juú² bíh¹
 ca³siáu³² jná¹³ tsú² hi³ cuá¹hún¹ jná¹³ ti³ ñeh² cáun²
 mí²tá², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ ca³liáun³ jná¹³ jo³cuo²
 tsá² hí³.

12

Hi³ ca³jnia³ jéinh³² Po¹, jí³ hi³ ca³náí³² tsú²

1 Jáun² né³, uá¹jinh¹ tiá² hi³ tá¹tsai²¹ jná¹³ hi³
 jmu¹ ná¹ tsah¹ hi³ ca³tin¹ huen², la³ jmí¹ lí³ lí³
 hniáuh³² bíh¹ jmu¹ jná¹³, hi³ jáun² né³ má²hléh¹³
 bíh¹ jná¹³ ca³ti²¹ la³ cun³ hi³ ca³jnia³ jéin³², jí³ hi³
 ca³ngí¹³ jná¹³ siáh³ la³ cun³ hi³ ca³hie³ jáun² Ti³²
 Juo¹³ dí². 2 Quí¹ cuóun³² jná¹³ jan² tsá²ñuh² tanh²
 ta²¹ Cristo hi³ ca³zanh³² cu³tiá³ la³ti³ hñu³mí³cuú²
 ñí¹ cuá³ Dió³² cun³ má²quia³quiún³ mii². Tiá² ño¹
 jná¹³ hí¹ ca³zanh³² tsú² jmáh³la³ jmí²chí³, ho³lá²dá²
 la³ má²quionh³ ngú³, jí³²la³ hnga² Dió³² bíh¹ ñí³².
 3 Ti³la³ ño¹ jná¹³ hi³ tsá² hí³ ñíh¹ ñí¹ má²nio² jáun²
 tie³, ti³la³ tiá² né¹ hí¹ ñíh¹ tsú² quionh³ ngú³ ho³
 jmáh³la³ jmí²chí³, jí³²la³ hnga² Dió³² bíh¹ ñí³². 4 Ñí¹
 má²nio² jáun² tie³ bíh¹ ca³náí³² tsú² jáí¹³ hi³ jmí¹
 ná¹hmá¹, jáí¹³ hi³ tiá² hin² ca³tin¹ hléh³². 5 Jmí¹ lí¹³
 lí³ jmu¹ jná¹³ tsah¹ hi³ ca³tin¹ jan² tsá² la³ hí³, ti³la³
 tiá² jmu² yáh³ jná¹³ tsah¹ la³ cun³ hi³ lín³ ná¹ huen²
 má¹na²¹, quí¹ jí³²la³ ti³ tsah¹ jná¹³ cun³ñí¹ hi³hliá²
 jná¹³ jan² tsá² tsí¹jui³ bíh¹. 6 Sá¹jmí¹ hi³ hnó³² jná¹³

jmu¹ tsah¹, jun³juáh¹³ jmí¹ jmu¹ jná¹³ la³ cun³ qui³
 jmu² jan² tsá² cú¹juón¹ yáh³, qui¹ jmáh³la³ jú¹ tson²
 bíh¹ jaun³² jmí¹ hléh¹³ jná¹³; tí³la³ tiá² ja³² yáh³
 tsin³² jná¹³ hi³ jmu¹ tsah¹ qui¹ ní² lí¹ ca³ma³quien²
 yáh³ tsáu² jná¹³ tí³ ca³nga² la³ cónh³ bíh¹ hi³ qui³
 jie²³ tsú² hi³ jmu² jná¹³ jí³ hi³ hléh²³ jná¹³ ní² siáh³.

7 Jmí¹ la³ lí¹³ já³² tsin³² jná¹³ hi³ jmu¹ tonh²
 cun³ñí¹ hi³ ca³tí²¹ la³jí³² hi³ ca³jnia³ jáun² jéin³²,
 tí³la³ cun³ñí¹ hi³ jáun² né³ ca³ja³ cáun² uu³mí²tsí³²
 hi³ lí³ la³jmí¹ lí³ hu²¹ cáun² ton² ngu³ quion²¹
 jná¹³, cáun² uu³mí²tsí³² hi³ ja³ ñí¹con² *Satanás
 hi³ jmu² hlah³ ñí¹con² jná¹³ qui¹ ní² lí¹ ca³jmú³²
 jná¹³ tonh². 8 Hi³ jáun² hni³² jéin³² má²ca³mí³ jná¹³
 ñí¹con² Tí³² Juo¹³ dí² hi³ quin³ tsú² uu³mí²tsí³² jáun²
 ñí¹con² jná¹³; 9 tí³la³ hí³ né³ ca³juáh³: “Má²tioh²¹
 bíh¹ cun³quionh³ jmáh³la³ mií³ hi³ ja³² tsin³² jná¹³
 ñí¹con² hnú²; qui¹ tí³ jlánh¹ re² lí³ lin¹ bíh¹ pí³
 quion²¹ jná¹³ cun³quionh³ jan² tsá² tiá² pin³”. Hi³
 jáun² jná¹³ né³ tí³ jlánh¹ bíh¹ tsah¹ qui¹ cun³ñí¹ hi³
 tiá² pin³ ná¹, qui¹ hi³ jáun² cun³quionh³ jná¹³ lí³ lin¹
 pí³ quioh²¹ Cristo. 10 Cun³ñí¹ hi³ jáun² né³, hiún²
 bíh¹ tsin³² jná¹³ hi³hliá² tiá² pin³ ná¹, jí³ jmí¹ ziu²
 jmí¹ hie² tsáu², jmí¹ zia³² hi³ lí³ hniáuh³², jmí¹ hí¹
 tsa¹ jná¹³ tsáu², jí³ jmí¹ há² nga² jná¹³ uu³mí²tsí³² ní²
 siáh³ cun³ñí¹ hi³ ca³tín¹ Cristo. Qui¹ ní¹juáh³ jmái¹
 hi³ tiá² huánh² jná¹³, jmái¹ la³ jáun² bíh¹ tí³ jlánh¹
 bíh¹ pin³ jná¹³.

Po¹ hi³² tsí³ hi³ ca³tín¹ cuáh³² já¹ juú² Corinto

11 Má²lí²hléh³ jná¹³ hi³ ca³tin¹ huen² la³jmí¹ hleh³² jan² tsá² cú¹juón¹ cun³ñí¹ hi³ tion³ quián¹³ hnoh². Quí¹ hmóu³² bíh¹ hnoh² tsá² jmí¹ ca³tin¹ hi³ hléh¹ re² hi³ ca³tin¹ jná¹³, quí¹ hí¹ cú¹pih²¹ yáh³ tiá² huen³ jná¹³ la³ cónh³ bíh¹ *tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³², tsá² jlánh¹ ná¹ñi³² hí³ joh² hnoh², uá¹jinh¹ tson² tsá² tsí¹juí³ cu³tí³ bíh¹ jná¹³. 12 Quí¹ tá¹la³ ca³tion³ jná¹³ jáun² lín³² tsin³² jmí¹ cá¹jmú²¹ jná¹³ jáun² ta²¹ ja¹ ní² quián¹³ hnoh², ca³lí³ lin¹ bíh¹ hi³ tson² cu³tí³ jná¹³ lín³ jan² tí³² tsá² quian³² jē¹ Dió³² cun³quionh³ lí²¹ jí³ hua³jueh³², jí³ ca³la³ hi³ ca³jnia³ jáun² pí³ quioh²¹ Dió³² ní² siáh³. 13 Tiá² ca³jmú³² yáh³ jná¹³ hi³ siánh³ tsáu² hnoh² la³ cónh³ bíh¹ tsá² cuáh³² ñí¹ hná¹ ní², jí³²la³ tí³ hi³ tiá² ca³quiaun¹ jná¹³ hnoh² liá¹ héi² bíh¹. ¡Juenh² jmu³ hnoh² honh² ca³tí²¹ hi³ ní²!

14 Hi³ jáun² né³, ta³né³² má²hún¹ jná¹³ hua³jan²¹ hi³ ñí¹jie¹ ná¹ hnoh² ñí¹ má²hnaih³² jéin³², tí³la³ jun³juáh¹³ hi³ já¹quiaun¹ jná¹³ hnoh² liá¹ héi² yáh³. Quí¹ hi³ hnau³ bíh¹ jná¹³ hnoh², jun³juáh¹³ hi³ hnó³² jná¹³ hi³ zia³² quián¹³ yáh³ náh². Quí¹ tsá² má²lieih²¹ bíh¹ ca³tin¹ jie³ he³ lí³hniauh²³ quioh²¹ tsá¹míh¹, jun³juáh¹³ tí³ tsá¹míh¹ yáh³. 15 Jáun² hiún² bíh¹ tsin³² jná¹³ hi³ hin¹³ la³jí³² hi³ zia³² quion²¹, hi³ hí¹ la³ tí³ huen² yáh³ jná¹³ lí¹³ tsa³hín³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹ hnoh²; uá¹jinh¹ lí³ la³jmí¹ lí³ hi³ ní¹juáh³ má²hnau³ lín³² jná¹³ hnoh², hi³ jáun² tí³ cú¹pih²¹ bíh¹ jéi³² hnaui³ hnoh² jná¹³.

16 Quí¹ jná¹³ néh¹ jlánh¹ re² tin² ná¹ hi³ ca³ma³cau¹³ ná¹ hnoh², hi³ jáun² la³ jáun² bíh¹ néh¹

ca³hiá² cá²jláí³² jná¹³ hnoh², uá¹jinh¹ tiá² ca³quiaun¹
 jná¹³ hnoh² liá¹ héi². 17 ¿Tiá² né¹ hu³ sa³ ca³hiá²
 cá²jláí³² jná¹³ hnoh² cun³quionh³ tsá² ca³zéin³²
 jná¹³ hi³ ñí¹con² náh²? 18 Jmí¹ ca³hiu³ ca³mí³
 jná¹³ ñí¹con² Tito hi³ tsó³² tsú² tsa³jie³ hnoh²,
 hi³ ca³zéin³² jná¹³ siáh³ jan² tsá² reh² quionh³
 tsú², ¿hí¹ ca³hia³ ca³ja³ hnoh² Tito dúh¹? ¿Há¹
 jun³juáh¹³ tá¹ gau³ bíh¹ jnoh¹ ca³ngí¹³ cá²ren²; há¹
 jun³juáh¹³ má²ca³má¹jnia¹³ jnoh¹ siáh³ hi³ cá²ren²
 bíh¹ ná¹tioh³ tsí³ jnoh¹?

19 Hu³ sa³ ná¹lín²³ hnoh² hi³ cun³quionh³ jáí¹³ ní²
 má²ná¹liáun¹ jnoh¹ hmóu³² ñí¹con² hnoh². ¿Tí³la³
 tiá² jáun² yáh³! Quí¹ jnoh¹ hléh¹ ta³ ñí¹ Dió³² la³
 cun³ hi³ hnió³ Cristo bíh¹, hi³ jáun² la³jí³² jáí¹³
 ní² jmu³ hi³ tí³ lí³mí¹ lí³hún¹ honh² hmóu³² bíh¹
 hnoh² reh², tsá² jlánh¹ hnau³ jná¹³. 20 Tí³la³ hí³²
 tsín³² jná¹³ hi³ ní¹ má¹cá²chó³² jná¹³ ñí¹ ní², hu³
 sa³ tiá² má²zian² yáh³ hnoh² la³ cun³ hi³ hu²¹ tsín³²
 jná¹³; hi³ hnoh² siáh³ né³, jie¹ náh² jná¹³ hi³ lín³
 la³ siáh³ la³ cónh³ bíh¹ hi³ jmí¹ hu²¹ honh² náh².
 Hí³² tsín³² jná¹³ ní¹juáh³ ní² lí¹ zian² tsá² ná¹hniei²¹
 quionh³ rainh²¹, tsá² ná¹uóu²¹ tsí³, tsá² ná¹míh²³
 tsí³, tsá² jmu² pan¹ hnga², tsá² cauh³² jáí¹³, tsá² ziú²
 hien² tsáu², tsá² lí¹ jmu² tonh², jí³ hi³ tiáunh¹ náh²
 cú²zúnh² ní² siáh³. 21 Hí³² tsín³² jná¹³ quí¹ ní² lí¹
 ca³jmú³ Dió³² hi³ lí³ heh¹ jná¹³ cun³ñí¹ hi³ ca³tin¹
 hnoh² ní¹ má¹já²jie¹ jná¹³ siáh³ hnoh², jí³ hi³ uo¹
 jná¹³ siáh³ ca³tin¹ juóun³² hnoh², tsá² má²ca³jmuh³
 náh² tso³ jmí¹tin², tsá² tiá² má²cá²chó³² jmái¹ hi³

tsa³conh² tsí³ tsáu¹³, la³ cun³ tsá² lí¹ jmu² lí³ua³
cáun² hi³ tiá² jí², tsá² lí¹ jmú² lí¹ tsau³², jí³ la³jí³² hi³
má²ziaunh² tsú² tiá³ hi³ jmu² ní² siáh³.

13

Jái¹³ hi³ hie³² Po¹ chí¹ján³ jí³ hi³ hah² siáh³ jái¹³

¹ Hi³ jáun² né³, má¹tí³ hni³² jéin³² hi³ ñí¹jie¹ jná¹³
hnoh². Jáun² la³ cun³ hi³ má²ná¹ñíh¹ hnoh² hi³
la³jí³² tso³ hi³ má²re² tsú², má²re² tsú² cun³quionh³
jë¹ gon³ ho³lá²dá² gáun³ tsá² zih³² jú¹ tson². ² Né³²
né³, juo³ jná¹³ la³jín³² tsá² ren² tso³, jí³ ca³la³
jín³² hnoh² hi³ ní¹ má¹cá²chó³² jná¹³ siáh³ ñí¹
má²hna³² jéin³², tiú²uú² ñí¹jmú²¹ yáh³ jná¹³
juen² tsin³²; qui¹ má²ca³híe³ bíh¹ jná¹³ jú¹ tson²
jmá¹tin² jmá¹ ñéi¹ jná¹³ jáun² ñí¹ má²tenh³, hi³ juah³²
jné¹ siáh³ cónh³í¹ cu³ jéin³² tá¹la³ cuon¹ jné¹ lá²
ñí¹ uóunh³ hi³ chau²¹ jmá¹ hi³ tiú²uú² jmu¹ jné¹
juen² tsin³². ³ Hi³ jáun² má¹jáun² lí³ lin¹ la³ cun³
hi³ ná¹hniá¹ náh² hi³ Cristo hleh³² cun³quionh³
uen³² jné¹. Qui¹ jun³juáh¹³ jan² Tsá² tiá² pin³ yáh³
tsú² ní¹ má¹ca³ra³tsi³² héih³² ñí¹con² hnoh², hí³ bíh¹
jan² Tsá² má²jnia³² pí³ quioh²¹ ja¹ quián¹³ hnoh².
⁴ Qui¹ uá¹jinh¹ tiá² pin³ Cristo jmá¹ cá¹taun³ crei²¹,
ti³la³ ta³né³² né³, má²zian² tsú² cun³quionh³ pí³
quioh²¹ Dió³². Jáun² né³, ja³bí¹ jnoh¹ siáh³ tiá² pin³
la³jmá¹ tiá² jmá¹ pin³ tsú² jáun²; ti³la³ cun³quionh³
pí³ quioh²¹ Dió³² bíh¹ lí¹³ má¹jnia¹³ jnoh¹ ñí¹con²
hnoh² hi³ tson² bíh¹ cu³tí³ ziaun² jnoh¹ quiún¹
Cristo.

5 Hi³ jáun² né³, hnoh² hniáuh³² can¹³ náh² héih³² ñí¹con² náh² hmóu³² ní¹juáh³ tson² bíh¹ táunh²³ náh² ta²¹ jú¹ chú³², jie³ dúh¹ neh²¹. ¿Tiá¹ má²ca³li³tsin² hnoh² hi³ Cristo zian² hñu³ honh² náh²? Jí³²la³ ní¹juáh³ hi³ ná¹lín³ hnoh² henh¹³ quioh²¹ tsá² taunh³² ta²¹ bíh¹, jáun² bíh¹ tiá² lí²tsin² náh². 6 Ti³la³ hu²¹ tsin³² jná¹³ hi³ li³tsin² hnoh² hi³ tiá² ná¹lá³ yáh³ jnoh¹ henh¹³ quioh²¹ tsá² taunh³² ta²¹. 7 Mi³² jnoh¹ ñí¹con² Dió³² hi³ hí¹ cáun² hi³ hlah³ tiá² jmúh¹³ hnoh²; jun³juáh¹³ hi³hliá² hen² tsí³ jnoh¹ hi³ jnia³ jnoh¹ la³jmí¹ jniá³ tsá² jlánh¹ re² cah²³ jmá¹ yáh³, jí³²la³ ti³ hen² tsí³ jnoh¹ hi³ hnoh² jmúh¹³ jmáh³la³ hi³ chu²¹ bíh¹, uá¹jinh¹ ca³jnia³ jnoh¹ la³jmí¹ jniá³ henh¹³ quioh²¹ tsá² taunh³² ta²¹. 8 Quí¹ cónh³ tiá² lí¹³ bíh¹ jmú¹³ jnoh¹ hian² tsí³ ñí¹con² jú¹ tson², quí¹ ti³ hain²¹ bíh¹ jnoh¹ ti³ con² jú¹ tson². 9 Hi³ jáun² dá² cáun² hiún² lín³² bíh¹ tsí³ jnoh¹ ní¹juáh³ ná¹pin³ náh², uá¹jinh¹ jnoh¹ tiá² ná¹pin³. Hi³ jáun² la³ má²mi³² jáun² bíh¹ jnoh¹ ñí¹con² Dió³² hi³ ti³ li³mí¹ cuí¹ li³hún¹ honh² náh² ñí¹con² tsú². 10 Hi³ jáun² bíh¹ sí² lá² tín² jmu² jná¹³ hi³ ca³tín¹ hnoh² ñeh² bíh¹ hi³ chau²¹ ná¹ hi³ ñí¹jie¹ ná¹ hnoh², hi³ jáun² tiá² li³ hniáuh³² hi³ ñí¹lieh¹ jná¹³ hnoh² tiá³ cun³quionh³ pí³ hi³ má²ca³cué³ Ti³² Juo¹³ dí² ñí¹con² jná¹³ ní¹ má¹cá²chó³² jná¹³ ñí¹ ní². Quí¹ jái¹³ jáun² ho² jná¹³ hi³ má¹hau¹ ná¹ hi³ ti³ li³mí¹ cuóun¹³ náh² re² tín² quiúnh¹ Dió³², jun³juáh¹³ hi³ ti³ jmu¹ jná¹³ hi³ hliáh¹³ honh² yáh³ náh².

11 Hi³ jáun² né³ reh², cuí¹ li³ hiún² honh² náh².

Jmu³ náh² pí³ hi³ lí¹³ lí³hún¹ honh² náh², hlí¹ lienh¹ náh² tsá²ján² tsá²ján², tianh³ náh² cá²honh¹, hi³ cú¹ zian² náh² cáun² hi³ re² hi³ tìn²; hi³ Dió³² Tsá² hniau³ né³, Tsá² cha³² tie³ tsí³ tsáu² zenh² quiúnh¹ hnoh². ¹² Ren¹ náh² tsá²ján² tsá²ján² hi³ re² nio² honh² náh², la³ cun³ qui³ ráin³² tsú² jan² rainh²¹. ¹³ La³jín³² tsá² joh¹ Dió³² tionh² ñí¹ lá² juáh³: “Hia² náh²”.

¹⁴ Hi³ jáun² né³, cú¹ má¹hé¹ má¹mieh² náh² Jesu-cristo Ti³² Juo¹³ dí², la³ má²quionh³ hi³ hniau³ Dió³², jí³ hi³ juónh³² náh² siáh³ re² quiúnh¹ Jmí² chí³ Chun¹ cú¹ lí³zia³² ñí¹ con² hnoh² jí³ ja¹ quián¹³ náh² ní² siáh³. [Cun³ ní² bíh¹ tí³ jái¹³.]

Jú¹ chú³² quioh²¹ Jesús tsá² lín³ Cristo
New Testament in Chinantec, Sochiapam
(MX:cso:Chinantec, Sochiapam)

copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Sochiapam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Sochiapan [cso], Mexico

Copyright Information

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Sochiapam

© 1986, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

6f949189-17f1-57a8-bc53-e209204aa59c